

VAJAT ERP

BROJ: 47

CENA 1 D.

DOK HOLIDEJ

VIKEND ROMAN

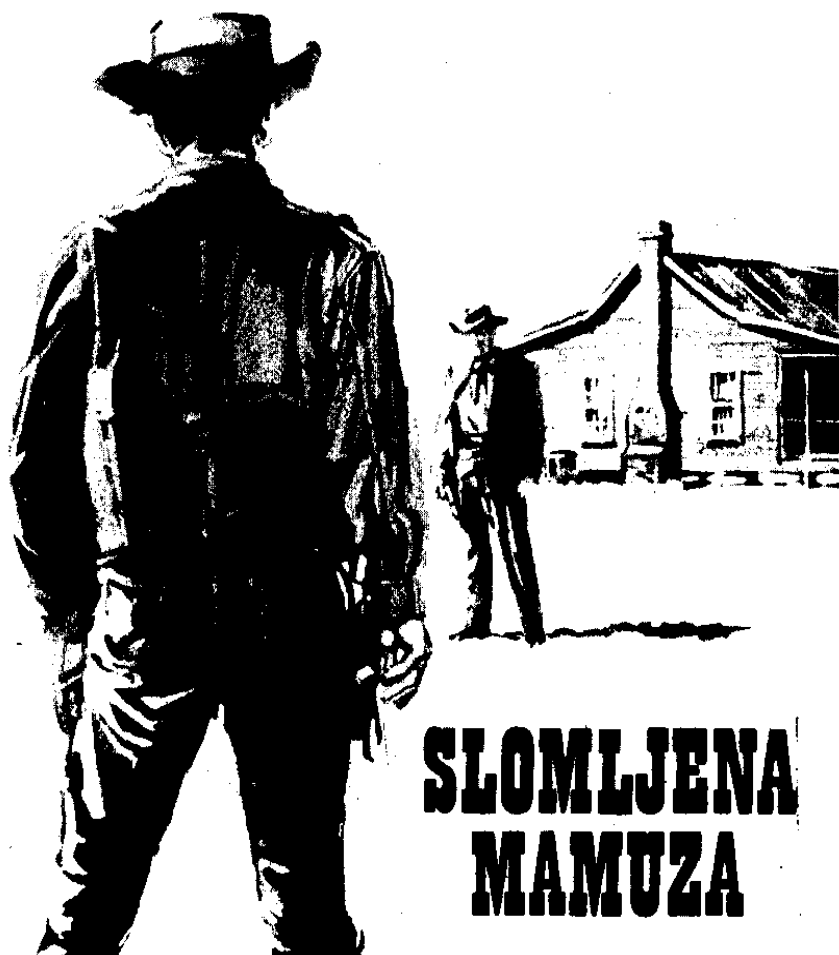
ZLATONOSNA REKA

ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU CRTANIH ROMANA

CRTANI ROMANI

CENA 1 D

179

SLOMLJENA MAMUZA

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

ZLATONOSNA REKA

Naslov originala:

William Mark

APACHE RIVER

Copyright 1969 by Martin Kelter
Verlag

Apač River je i dan-danas usamljen gradić na ogromnoj visoravni Arizone. U ono vreme, kada se naša priča odigrala, jedva ako je bilo dvadesetak kuća. U gradu je živelo, dakle, oko stotinak ljudi.

Rigerov bar bio je centar — žiža grada. Tu su se sretali stanovnici Apač Rivera i kauboji sa obližnjih rančeva.

Možda bi se, uprkos usamljenosti i odsečenosti od sveta, ovde moglo i živeti, da nije bilo Džimija Honka. Imao je glatko, čosavo lice i tvrde oči. Došao je iz Kentakija. Bar tako je tvrdio Bili Kogan, učitelj, koji je u starom ambaru učio ono nekoliko dece, koliko ih je i bilo u gradu. Kogan je nekoliko godina živio u Kentakiju i odmah bi prepoznao čoveka iz tog kraja po govoru.

Džimi Honk ništa nije objašnjavao, niti odakle je došao, a naročito ne ono što bi interesovale građane Apač Rivera — šta je tražio ovde u gradu.

— On je revolveraš — objašnjavao je Lari Bet u Rigerovom baru. — Ja imam nos za takve ljude.

Bili Kogan i Lari Bet su bili u

pravu. Džimi Honk bio je poreklom iz Kriksvila, pokrajine između reke Tenesi i Kamberlenda. Tamo, izuzev jedne stare, sedokose i ucveljene žene, više nije bilo žive duše koja bi i pomišljala na Honka.

Put, koji je momak iz Kriksvila prevalio, bio je pun čaura, krvi, bola i jada. U Čarlstonu je ustrelio jednog crnca. Onda se zaposlio na jednom brodu na Misisipiju kao ložač i krenuo put severa. Tu je zapodenuo kavgu sa starijim kolegom, takođe članom posade i ustrelio ga. Kada ga je kapetan hteo da preda šerifu u Kvinsiju, Honku je uspelo da pobegne.

Istini za volju, crnac u Čarlstonu je na njega pucao, a i mornar Hartrup je na njega potegao oružje. Pred zakonom, mladić iz Kentakija još uvek nije smatran ubicom. Ali, put kojim je išao bio je već obeležen, jer ni u jednom slučaju nije morao svoje protivnike da ubije, pre svega ne crnca.

On se sada osećao kao revolveraš i bilo mu je toplo u duši pri pomisli da kod drugih ljudi izaziva strah i da ga smatraju opasnim.

U Lorencu, u jugozapadnom Kan-

zasu, uleteo je u puškaranje sa čitavom momčadi s jednog ranča. Tom prilikom ubio je dvojicu mladih kauboja, gotovo dečaka.

Nije mu ni palo na pamet da sačeka suđenje, nego se vinuo u sedlo svog sivca i odmaglio dalje prema zapadu. To je bila greška. Njegova doista, prva, prava greška. Naime, šerif iz Lorena poslao je za njim poternicu. Sada je čovek iz Kentakija jahao mračnom stranom života — našao se nepovratno na stranputici.

Tako je došao u Novi Meksiko i konačno u Arizonu. U Vilkoku prepoznao ga je jedan pomoćnik šerifa. Kada ga je stari čovek hteo da uhapsi, on ga je ustrelio.

Sada je postao ubica! Ubica čuvara zakona i na poternici za njim, pisalo je: ... živ ili mrtav!

No, Džimi Honk nije nađen. Uspeo je da zametne trag na beskrajnoj Kolorado visoravni. Posle dugog jahanja našao se u naselju Apač River. Ovde nije bilo šerifa, zatvora ni novina. Grad nije imao pojma o usamljenom jahaču, koji je jednog februarskog jutra ujahao u glavnu i jedinu ulicu.

Honk je bio zatvoren momak. Predstavio se kao Vilkok. Sam đavo zna kako mu je baš to ime palo na pamet. No, to će ga jednog dana skupo stajati.

Honk je po ceo dan provodio u Rigerovom baru. Tamo je tražio partnere za dubl — poker. Pio je smeđu tečnost, koju je Riger nazivao viskijem i izgledalo je da čeka jedino da vreme prođe.

Neobično zaposlenje!

U Apač Riveru bilo je ljudi koji su voleli tako da provode dan. Jedina razlika između njih i Honka

bila je u tome što za njima nije bila raspisana poternica. Niko ih nije gonio kao ubice.

U Rigerovom baru pilo se mnogo. Svi gosti nisu baš dobro podnosili „zmijski otrov“, kako je kolar Kalager nazivao Rigerov viski. Soni Gafron, na primer. Bilo mu je devetnaest godina i radio je napolju na Džekinsovom ranču. Džekins bi ga odavno oterao do đavola, jer mu nije bio potreban čovek koji radije stoji za šankom, umesto da se bavi svojim poslom.

Gafronovi roditelji izgubili su život pre petnaest godina prilikom jednoga napada Indijanaca. Na toj činjenici mladić je gradio pravo, pa i dužnost, da u gradu, krajnje nedužnom za nesreću njegovih roditelja, izigrava ogorčenog i razočaranog čoveka. Iz tih istih razloga je i rančer progledavao svom kauboju kroz prste.

Soni! Ko li je samo došao na pomisao da tog bledolikog, zelenookog momka nazove Soni? Naime, to je bilo delo njegove tetke Laure Bakster, koja je u glavnoj ulici držala kasapnicu. Njen muž je bio mali, pogrbljen čovek, koji je radio od jutra do mraka, dok je Laura bila lukava i samouverena. Možda je za Sonija bila nesreća što je baš u njenoj kući odrastao, posle pogibije roditelja.

Mladi Gafron pripadao je, dakle, ljudima koji Rigerov viski uopšte nisu podnosili. Znao je to, pa je ipak ponovo ispijao velike količine, iako mu nije prijalo. Razlog za opijanje bilo je uverenje da mu kod drugih gostiju ugled to više raste, koliko više popije.

Posle četvrte čaše Riger je bio

srećan ukoliko Soni odluči da napusti njegov lokal.

Ovog dana nije otišao. Ne samo to, počinio je i drugu grešku. Postao je meta Džimu Honku.

Honk, koji se sada zvao Vilkok, sedeo je, kao i uvek, u uglu kraj prozora, kako bi držao na oku glavnu ulicu, lokal i svoje partnere u kocki. Veoma pregledno mesto i ne naročito udaljeno od šanka, kako se kasnije pokazalo.

Gafron je stajao leđima naslonjen na šank i siktao:

— Hej, ovde još uvek sedi Kentaki momak i izvlači ljudima novac iz džepa. Mora da je već zaradio priličan imetak!

Gosti se na ovu primedbu grohotom nasmejaše.

Ed Kolins, koji je sedeo za stolom sa Honkom, nabra obrve. Tog dana je prvi put igrao sa strancem.

Honk okrete glavu, pa kad vide ko dobacuje, reče glasno:

— Ah, to je samo bleđi Gafron!

I nastavi da igra.

Tada je Gafron upao u novu grešku. Potegao je kolt.

U istom trenutku odjeknuo je iz ugla kraj prozora hitac. Zrno je pogodilo Soniju u levu stranu grudiju kao žestoki udarac kopitom. Kliznuo je lagano niz šank.

Brus Bilou otrča napolje po starog Gardena, koji je, navodno, pre pola veka bio lekar u Njujorku, gde je zbog nekog nerazjašnjenog slučaja, brisan sa spiska lekara. Nikada se nije vratio lekarskoj tituli, ali je bio bolji lekar od mnogih koji su je imali. Džef Garden bio je visok, sedokos i krepak. Ispod gustih čekiniastih obrva gledala su dva bistra, plava oka. Ušao je u bar na sporedni ulaz i stao kraj Soni-

ja. Kada se sagnuo, daske su zaškipale pod njegovim teškim telom. Raskopčao je Gafronu košulju, pogledao ranu, zatim mu podigao kapke na očima i rekao dubokim basom:

— Mrtav!

U Rigerovom baru zavladała je mučna tišina. Prekinuo je Honkov prodoran glas:

— Šta hoćete? On se mašio za oružje. Krčmaru, vi ste videli. Vi i mister Blek. Svi su, uostalom, videli.

Blek, stolar, izađe iz lokala. Ostali su pošli za njim. Kada je Kolins hteo da krene ka izlazu, Honk ga dograbi za mišicu:

— Kuda ste krenuli, Ed? Još nismo završili igru.

Sa osećanjem mučnine, Ed Kolins ponovo sede za kockarski sto.

Tačno, Soni Gafron se mašio za kolt. On je, osim toga, bio danguba, razmetljivac, glup momak. Svi su to znali. No, zar je zbog toga trebalo da umre? Zar je ovaj stranac trebalo da ga ustreli kao besnog psa?

Od tog časa u Apač Riveru nije više bilo čoveka koji je hteo da sedne za Honkov sto i igra sa njim.

Ljudi nisu još znali da će ovaj metak, ispaljen u Rigerovom baru, koji je uništio jedan život, višestruko odjeknuti u čitavom kraju. Njime je obeležen period koji će od zabačenog gradića u Arizoni načiniti pakao.

Džimi Honk ispalio je prvi metak u Apač Riveru — prvi u nizu. Ljudi u gradu su mu se sklanjali s puta, čak ni Rigeru nije padalo na pamet da odigra partiju sa svojim večitim gostom.

Nipošto se ne bi moglo tvrditi da

su ljudi zbog udaljenosti i odsečenosti ostali po strani od svega. Kao što je već poznato, pre sedam godina Indijanci su još uvek činili grad nesigurnim. Naročito Marikapasi i njihov poglavica Inta-Roha kao da su odlučili da malo naselje omrznutih bledolikih zbrišu sa lica zemlje. No, tada su belci bili ujedinjeni i kao jedinstven bedem suprostavili se crvenokošcima. To ih je učinilo snažnim.

Kasnije, kada je izgledalo da su Indijanci odustali od dalje borbe u jedinstvenom taboru belih pojavio se crv razdora i mržnje. Odavno više nisu bili prijatelji jedni drugima.

Prvi su se Ernest O'Konor, mladi Irac i plavokosi Greg Falingner posvađali. Svada se proširila na obe porodice, a onda sve dalje i dalje, sve dok se kasnije mali grad Apač River nije podelio na dva tabora. To je bilo na početku sedamdesetih godina. Onda je došao Li Kraven i ustrelio starog Bredija. Volt Henderson ustrelio je trgovca žitom Tarnera zbog plavokose Rut Everet. Ovi događaji su razbili dva tabora i podelili ih u desetine manjih grupa.

Sve je to bilo tako dok jednog dana u grad nije banuo Milt Rajs, čovek koji je kasnije u Dodž Sitiju sa svojom bandom napravio gužvu. Tada su stanovnici Apač Rivera ponovo bili prinuđeni da se ujedine i zajedno brane od stranaca. No, i to je bilo pre mnogo godina. Kada je i ova napast mimoišla grad, ljudi su se nanovo izdelili u grupe i grupice. Sreća je bila što je poslednji hitac ispaljen pre više godina.

Sada je, posle duge pauze, jedan

revolveraški hitac ugasio život dangube Sonija Gafrona.

Džimi Honk, sada Vilkok, morao je sa nekim da se kocka jer mu je novac bio neophodan. Zbog toga je jedne večeri dokopao za mišicu mladog krojača Dragera i poveo ga na pice. Ko na Zapadu odbije tu čast, ne može da očekuje ništa dobro. To je znao i mali krojač sa debelim naočarima. Zbog toga je i prihvatio ponuđenu čašu.

Džimi Honk je častio još jednu rundu, a onda ga je pozvao na partiju pokera.

Drager je očajno pogledao ostale, a onda je dozvolio da ga Honk odvuče za sto. Dobio je. Honk ga je terao da i dalje igra. Konačno je krojač izgubio. Oko devet sati je izgubio sav novac koji je posedovao.

— Igraćemo u tvoju kuću, brate!
— reče Honk.

Krojač je ne samo igrao, nego je i pio sve što je Honk stavio pred njega.

Drager je prokockao i kuću, a onda je ustao i teturajući napustio bar.

Sledećeg jutra su ga našli mrtvog. Sada je Džimi Honk posedovao kuću. Istini za volju, nije bila velika: dve sobe, dvorište, štala i šupa.

Ajk Henderson, pored toga što je bio pekar, obavljao je i dužnost predsednika opštine. Ozbiljna lica posmatrao je kako čovek iz Kentakija dolazi.

— Šta hoćete? — promrsio je.

Honk uđe u pekaru.

— Imam da prijavim kuću i imanje, Henderson.

Pekar se ljutito uspravi.

— Slušajte, mister. Prvo ja za

vas nisam Henderson, a drugo izvolite dođite u subotu uveče s takvim zahtevom u moju kuću, gde se nalaze zemljišne knjige. Do viđenja!

Honk nije ni pomišljao da ode. Iznenada mu se u ruci stvorio revolver. Prinudio je predsednika da pođe kući i upiše Honkovo imanje.

Onda je sve krenulo nizbrdo. Džim Honk je postao zao duh grada.

To je potrajalo do vrelog julskog jutra kada se jedan stranac pojavio na vratima Rigerovog bara. Ispunio je ulaz svojom herkulskom pojavom. Lice mu je bilo rošavo, nos kratak, a usta izbačena. Pogled njegovih sitnih, prodornih očiju ispitivački je preleteo po lokalu i zadržao se na čoveku iz Kentakija. I Honk je posmatrao pridošlicu. U njegovim sivim očima ogleдалa se sumnja.

Stranac priđe šanku i otvori usta na poseban način, nekako iskosa.

— Viski! — procedio je kroz zube.

Riger skide bocu sa police, doturi gostu čašu i nasu mu piće.

Stranac grubo odgurnu čašu, tako da ova pršte u komade. Onda je dokopao flašu, izvukao zapušač i počeo da pije dugim, požudnim gutljajima.

Honkove oči su postale uske i oštre kao sečivo. Pogled mu je bio prikovan za veliki revolver koji je stranac nosio na levom bedru. Tada stranac herkulskog stasa iznenada odloži flašu, okrete glavu i vrskavi glas ispuni prostoriju.

— Helo, Honk!

Čovek iz Kentakija poblede, ali se ni jedan mišić na njegovom licu ne pokrenu.

Stranac odgurnu flašu, izvadi desnom rukom iz džepa metalni novac, obrisa rukavom svoje crne košulje usta i pođe prema uglu u kome je sedeo Džimi Honk, kao na usijanom ugljevlju.

Neočekivano Honk podskoči sa stolice. Već je izvukao kolt iz opasača, kada sa strančevog bedra bljesnu vatra.

Džim Honk je bio na mestu mrtav. Stari Garden nije morao ni da utvrđuje smrt.

Soni Gafron izgubio je život od metka kalibra četrdeset pet, a i Honkovo srce prestalo je da kuca od metka istog kalibra.

Sada je na prljavom podu Rigerovog bara ležao, čovek koji je od pre tri dana bio vlasnik male kuće i imanja.

Gledajući ga tako ispruženog, staklastog pogleda uprtog u tavanicu, koju više nije video, a niti bilo šta drugo, gosti u lokalu su morali da se sete da je i Gafron tako izgledao; u dlaku isto tako.

Čarli Korten otišao je po predsednika opštine. Međutim, on je u pekari već čuo pucanj i dotrčao u kecelji zamrljanoj brašnom i testom.

Riger pokaza glavom na čoveka koji je ležao na podu.

Predsednik priđe bliže:

— Hej, pa to je Vilkok!

— Honk! — čuo je glas iza svojih leđa. — Džimi Honk!

Predsednik se okrete i ugleda rošavo lice stranca.

Ovaj samo otvori usta na svoj neobični način, iskošeno.

— Tražen zbog ubistva Krisa Levera, pomoćnika šerifa u Vilkoku.

— Šta? — promuća pekar.

Krupni stranac se smejao na isti

način na koji je i govorio — levim krajem usana.

— Da, tako je. Jedan trgovac mi je pričao o nekom Vilokoku koji ovde živi. Vilokok? To mi je zvučalo nekako neobično. Odmah sam pomislio da se iza tog imena ne krije možda moj stari prijatelj Džimi?

Predsednik opštine piljio je u ružno strančevo lice, pa onda skrete pogled na ubijenog.

— Vaš tari, dobri prijatelj Džimi?

— Prijatelj, to je malo suviše krupna reč. U svakom slučaju, dugujem mu zahvalnost, jer mi je pomogao da dobijem tri stotine dolara. Na toliko je, naime, njegova glava ucenjena.

Ljudi u lokalnu zamukoše. Nije bilo među prisutnima nikog, koga nije podišla hladna jeza kada je to čuo.

Taj krupni čovek, koji je došao u njihov grad, bio je gori od onog koga je ubio. Svi su to osetili. Njegov posao bio je najprezreniji i najozloglašeniји na Zapadu: bio je lovac na ucenjene!

Čovek, koji je jahao, goneći one čije je glave država ucenila i više čije slike je stajalo: „Živ ili mrtav“!

Ti lovci nipošto nisu bili čuvari zakona. Naprotiv, mnogi od njih su imali razloga da izbegavaju susrete sa predstavnicima zakona.

Ovaj ovde, koji je sada stajao okružen građanima Apač Rivera, taj čovek neprijatnog lica, bio je lovac na ljudske glave. Predsednik Anderson samo je klimnuo glavom i promrmljao:

— Ah, tako.

Stranac je trljao neobrijanu bradu.

— Moje ime je Teker, Kas Teker.

Anderson je ponovo klimnuo glavom, ne rekavši ni reč.

Sve oči su bile uprte u lovca na ljudske glave. Ovaj grubo gurnu predsednika.

— Ovde ću sačekati lovu.

— Na šta ćete čekati? — upita zbunjeni predsednik.

Tekeroovo lice se razvuče u ružnu grimasu, koja je trebalo, izgleda, da bude osmeh.

— Rekao sam da ću ovde u gradu sačekati da dolari stignu. Jasno!

Anderson se bez reči okrete i pođe prema vratima.

Lokalom odjeknu pucanj i otkide pekaru desnu potpeticu. Ovaj se zaprepašćeno okrete i ugleda u Tekerovoj ruci kolt, koji se dimio.

— Jeste li poludeli?

Lovac na ljudske glave okrete kolt oko kažiprsta i priđe predsedniku.

— Savetujem ti, starče, da budeš prema meni malo ljubazniji, inače bi se moglo dogoditi da te nekoliko nedelja muči zubobolja.

Rekavši to, lice mu se opet razvuče u neprijatnu grimasu.

U lokalnu je vladala mučna tišina.

Anderson ga žustro prekide, rekavši:

— Kad novac bude stigao, dobićete ga, mister Teker.

— Možeš da me zoveš i Kas, stari. Nemam ništa protiv. Svi su me tako zvali. — Ponovo se nasmejao.

— Čak i oni, kojima dugujem zahvalnost za isplaćene nagrade. Naprimer, Bat Hanter, koga sam mesecima gonio kroz Kaloradu, dok ga nisam uhvatio.

Lagano se okrenuo i vukući noge prišao šanku, dograbio krupnim ša-

kama flašu i otpio nekoliko gutljaja.

Ljudi u Rigerovom baru nisu još do sada videli osobu koja sa tako malo gutljaja može da isprazni i više od pola flaše viskija.

Preko, kraj kockarskog stola, još uvek je ležao ubijeni Honk. A kraj šanka je stajao još gori čovek od onoga koga je sada trebalo odvesti na mesno groblje. Građani Apač Rivera znali su to pouzdano. Dani-ma su mislili samo na to kako da se oslobode bezočnog Vilkoka, a sada, kada je bio mrtav, bilo im je jasno da je on bio sasvim bezazlen momak u poređenju sa čovekom koji ga je ubio.

Bar se za tri minuta ispraznio. Kada je stari Federson, koji je stajao za šankom nedaleko od Tekera hteo i sam da ode, stranac ga dokopa svojom snažnom levicom.

— Hej, seda glavo, kuda si namumio?

Federson preblede kao krpa.

— Vreme je da se vratim na posao.

— Tako dakle, na posao? Kakav je to posao?

— Ja sam stolar.

Lovac na ljudske glave grubo privuče stolicu.

— Stolar? — Divno, znači ti ovde praviš kovčege?

Federson klimnu glavom.

— Dobro je. Onda isteši odmah jedan više.

Stari je gutao pljuvačku.

— Osim ovog momka, nikome više u gradu sanduk nije potreban, mister.

Tekerovo rošavo lice našlo se tik uz stolarovo.

— Treba, brate. Ima ovde još neko kome je on potreban. Jesi li me

shvatio? Napravićeš dva kovčega. Ja ću to lično da proverim. Ako ne budeš napravio kako sam rekao, ne ostaje ti ništa drugo nego da tešeš — tri!

Federson izađe iz bara.

Vlasnik lokala je sada bio sam sa opasnim strancem. Poslednje reči, koje je Teker izgovorio, izazvale su u Rigeru neko neprijatno osećanje. Pakao, Federson treba da isteše dva sanduka! Zbog čega dva? Ima samo jedan mrtvac. Za koga drugi?

Entoni Riger oseti kako mu sitne graške znoja rose čelo. Nije ni pomišljao na predsednika opštine, sa kojim se Teker malo pre sporečkao. Nije pomišljao ni na Kolinsa, koji je često igrao karte sa Honkom. Toni Riger je mislio samo na sebe. Na jedan julski dan u Teksasu kada je plavokosog momka Glena Barnkifera tresnuo flašom, jer mu je oštetiio šank u lokalu, koji je u to vreme držao u rudarskom naselju Ferpli. Barnkifer je od udarca pao u nesvest iz koje se nikada nije povratio. Brat je došao i odveo ga u bolnicu u Ostin. No, Glen nikada nije ozdravio.

Riger je pobegao iz Ferplija, jer je struahovao od porodice Barnkifer. Posle niza teških godina, pošlo mu je za rukom da se ustali u Apač Riveru. Nije imao gotovog novca da otvori salun. Stari Flojd Apston, čija je bila kuća, dao mu je lokal. Apston je ranije imao trgovinu mešovitom robom, koja godinama nije radila. Tada je došao Riger i predložio starom vlasniku, koji je bio već umoran i gotovo slep, da otvori salun. Danas, posle pet godina, odavno je isplatio starog. Stari, slepi Apston je još uvek bio živ. Tavorio je u maloj nameštenoj sobi u

potkrovlju. Nije imao nikog da se o njemu brine. Čak se o njemu nije brinuo ni čovek, kome je on omogućio da otvori bar.

Toni Riger razmišljao je o Barnkiferima iz Ferplija. Da nisu oni poslali ovog Kasa Tekera? Da mu nisu dali novac da osveti njihovog brata?

Riger je teško disao. Mislio je da drugojačije ne može biti. Vodnjikavih očiju posmatrao je lovca na ljudske glave.

Znači, tako to izgleda! Godinama se mučiš i rintaš do kasno u noć, a sada treba da ga ubije plaćeni revolveraš.

Kako samo lako čovek može da zapadne u paklene neprilike!

Šta je on kriv što se Glen nije povratio iz nesvesti? Zar ga je on možda namerno za ceo život poslao u mrak? Ne, nipošto. Samo je hteo da neobuzdanog momka smiri, kao što je to isto do tada barem sto puta činio sa osionim i pijanim momcima.

Bila je to nesreća. Čist nesrećan slučaj.

No, šta je to vredelo? Zar je to interesovalo porodicu nesrećnog Glena? Hteli su da osвете brata, kao što su to činili svi ljudi u ovoj divljoj zemlji.

Vlasnik bara brisao je graške znoja sa čela. Pogled mu je bio prikovan za snažne Tekerove šake. Bile su to ruke koje su jednim pokretom razrešile problem Vilkok, koji je danima mučio stanovnike Apač Rivera.

A sledeći pokret? Čiji će život tada biti ugašen?

Toni Riger je gutao pljuvačku.

— Još jedan viski, mister Teker? Rošavi čovek ga pogleda:

— Ne, rakidžijo, od tog tvog đubreta neću više ni kap. U to mogu da se zakunem.

Riger je zbunjeno kašljucao.

— Za svoje specijalne goste imam i specijalnu kapljicu — rekao je nesigurnim glasom.

— Kako to da sam baš ja specijalni gost? — pitao je Teker podozrivo.

Nekoliko trenutaka Riger nije mogao da se pribere. Onda je stigao zube, jer je „specijalna kapljica“ bila na skrivenom mestu.

Teker pogleda flašu.

— „Tenesi draj“! — rekao je prezrivo. — To je, dakle, tvoja specijalna kapljica. A onim drugim đubretom truješ ljude ovde.

— Svoju robu dobijam iz Santa Fe, mister Teker — pokušavao je vlasnik bara da se opravda.

— Tako, iz Santa Fe? Ali, ti si poreklom iz Teksasa, ili se možda varam?

Riger je osetio kao da mu je srce za trenutak prestalo da kuca. Bio mu je potreban ogroman napor volje da ne oda pred strancem strah i nesigurnost. Ukočenim pokretima doturio je Tekeru bocu „Tenesi draja“. Ovaj se naglo okreće.

— Videćemo se kasnije, trovaču! — rekao je i pošao prema izlazu.

Riger je piljio u pomična vrata koja su se zatvorila iza Tekerovih širokih leđa.

Onda je dohvatio flašu, izvukao zapušač i otpio dobar gutljaj.

Entoni Rigeru je sada piće i te kako bilo potrebno.

Vlasnik bara ispričao je za onaj drugi kovčeg drvarskom trgovcu Biteviku. Posle pola sata, o tome je znao ceo grad. Znali su da stari Federson treba da isteše dva kovčega.

Znali su da je to rekao Teker i znali su da je to ozbiljno i mislio.

Za koga je bio drugi sanduk?

Nije bilo prvi put da sablast straha i smrti osvoji neki grad na Zapadu. Sigurno ne. Uvek je bilo ljudi koji su dolazili u gradove da se sa nekim obračunaju. Što se tom prilikom radilo o ličnim razračunavanjima, nije menjalo ništa na stvari.

U Apač Riveru se to do sada nikada nije događalo. Znači, lovac na ljudske glave, koji je već uništio jedan ljudski život, ubiće još jednog čoveka.

Koga?

Još pre nego što je tog dana sunce, kao velika usijana kugla, zašlo za horizont, u Apač Riveru bilo je još ciglo pet ljudi koji nisu imali nemirnu savest i znali da Teker nije radi njih došao u grad.

Hal Kenedi, sedi lađar sa Misisipija, koji je svoj burni život hteo da okonča na Kolorado visoravni, u maloj naherenoj kolibi na zapadnom izlazu iz grada. Bilo mu je blizu devedeset godina.

Čarls Donegan, stari farmer, koji je pre nekoliko godina prodao imanje i sada živeo u gradu kod ćerke.

Zatim Val Forst, nekadašnji šerif iz Regina Sitija, Nebraska. Star sedamdeset devet godina, a još pre petnaest godina je na celom Zapadu bio poznat i proslavljen hvatanjem ozloglašene Roders bande u klanu Heriken kod Regina Sitija.

Lester Vokham, bravar, kome istina nije bilo više od trideset dve godine, ali nikada nije učinio nikome ništa na žao. Tako nije ni strahovao da je neko njemu poslao na vrat plaćenog ubicu.

I konačno, stari doktor, Džefri

Garden. Strah ga je odavno napustio. Onda, kada se devetnaestogodišnja Ment Vilmerson, koju je obožavao, udala za prebogatog Marsela Andijera. Sada, ovako star, smejaio se svojim mladićkim ludostima, ali onda, kada se to dogodilo, činilo mu se da se svet oko njega ruši. Zbog toga je sve napustio. Zavičaj, karijeru, sve! Povukao se na Zapad i kroz život se probijao kao lekar. Kako se doktorski naziv na Zapadu prilično cenio, bolesnici nisu pravili pitanje što dobri Garden nema titulu. Najvažnije im je bilo to da može da im pomogne.

Dvadeset sedam ljudi u Apač Riveru iznenada je počela da muči nečista savest.

Hal Ferguson, na primer, vlasnik berbernice, teško da je imao ozbiljnijeg razloga za nečistu savest. Ali, sada se, posle punih šesnaest godina setio svog brata Eda, kome nije hteo da pozajmi trideset dolara, prokockanih na pokeru. Hal Ferguson, naravno, nije znao da je njegov brat to odavno zaboravio i da bi se od srca radovao da ga ponovo vidi. No, berberin je sada strepeo savim ozbiljno da mu brat nije poslao plaćenog ubicu na vrat.

Isto tako ni Džubal Haris nije imao razloga za strah. Čoveka koga je jednom ružno izigrao, odavno već nije bilo među živima. Ležao je pod zemljom u Sent Luisu.

Drugojačije su stajale stvari sa Mek Overom, vlasnikom konjušnice u Apač Riveru.

On je imao krupan razlog da strahuje od osвете iz daleka.

I sa Džekom Slotenom, vlasnikom male prodavnice municije, bilo je isto,

No, više od bilo kog drugog, imao je osnova da strahuje Ted Everet. On je pre pet godina u Kvinsiju poségao za ženom svog prijatelja Džoea Beriia. Kada je Beri za to saznao, Everet je pobegao na vrat na nos iz grada. On je sve ove godine sumnjao da ga Beri proganja. S vremena na vreme bi se ponadao da je prijatelj odustao, pa bi opet počeo da strahuje od njegove osвете.

Bilo bi dugo i opširno iznositi sve stvari koje su sada ljudima u Apač Riveru doneli nesanicu i strah.

Vredno je još samo pomenuti Morgana Legera, četrdesetogodišnjeg radnika iz rudnika srebra, koji je već tri godine živeo u istočnom kraju grada, u zgradi Ajka Parkera. Naknada koju je za to davao starom Parkeru bila je tako mala, da je jednooki Leger odlučio da prekine svoja dugogodišnja lutanja i da se konačno nastani. Gore, u novom rudniku srebra, našao je posao. Nije bilo čoveka u gradu koji se mogao pohvaliti da je izmenjao više od nekoliko reči sa Legerom. Rudarski radnik bio je poreklom iz Kanzasa, iz Vičite. Kada je tamo izgubio posao, prešao je u Dodž Siti. Ni tamo nije bio bolje sreće. Krenuo je dalje, u Golden Siti, a odande u Sirakuzu. Na Barnijevom ranču je našao posao. Da nije već godinama osećao nesavladljivu slabost prema alkoholu, ne bi svako treće veče bez rančerove dozvole jahao u Alberijev salun. Tamo je jedne večeri zatekao Džeka Hiketa. Dugonja Hiket bio je ozloglašeni kockar. Uspeo je da namami kauboj da sedne sa njim za sto. Nepun sat kasnije Leger je izgubio sve što je imao, uključujući i konja. Kada

je Hiket hteo da igra i u sedlo, Leger ustade, skide sedlo sa svog konja i ode iz grada prema Zapadu.

Hiket je iste večeri napustio Sirakuzu. Usput je sreo čoveka sa sedlom na ramenu. Potapšao je sivca koji je hodao iza njegovog konja i doviknuo Legeru:

— Pešačenje je zdravo, goniču krava!

Legeru, nenaviknutom da pešači, umornom, besnom, ova upadica naterala je krv u lice. Bacio je sedlo u travu kraj puta i naglo skinuo Hiketa sa leđa konja. Bila je to ogorčena borba u toku koje je Hiket izvukao nož iz pojasa i tako teško ranio Legera, da je ovaj izgubio levo oko. Tek tada se kauboj mašio za kolt i ispalio tri metka na varalicu.

Da, Džek Hiket je doista bio varalica i to najgore vrste, samo što Leger nije trebalo da sa njim seda za sto.

Pošto je ispalio tri metka, Leger je pobegao sa oba konja u Kolorado. Tamo nije našao mir. Išao je sve dalje i dalje prema zapadu. Jednog dana je u Herikenu čuo da je kockar Hiket još živ. Od tada je Hiket postao njegov zao duh koji ga je proganjao.

U međuvremenu su prošle tri godine. Tri godine u toku kojih je nekadašnji gonič goveda strepeo, mada ništa nije čuo o Hiketu. Ali, ono što je saznao o Kasu Tekeru, bilo mu je dovoljno. Taj Teker je sasvim sigurno bio Hiketov prijatelj.

Tako je to u svojoj glavi zamišljao rudarski radnik i računao na poslednju šansu. Stajao je kraj prozora svoje sobice u potkrovlju i gledao zamišljeno u dvorište:

— Ne smem da čekam da dođe.

Moram mu poći u susret i pucati pre nego što on povuče obarač.

Bekstvo? Ne, tu misao je odmah odbacio. Nije mogao da zamisli da se nanovo nađe u sedlu i da jaše neznanu kud, bez doma i zavičaja. Ne, to vreme je za njega prošlo. Apač River je bio poslednja stanica. Ostaće ovde, boriti se i umreti, ako drugojačije ne može. Lice nekadašnjeg goniča goveda postalo je tvrdo i odlučno. Stavio je na glavu izbledeli šešir i izvukao iz ormara svoju staru vinčesterku.

U redu, poći će u susret lovcu na ljudske glave, prijatelju varalice Hiketa.

Odmah posle dva napustio je jednooki Leger dvorište i stupio na ulicu. Glavna ulica bila je prilično mirna. Pritiskujuća žega lebdela je nad gradom. Ispred Rigerovog bara stajala su tri konja oborenih glava. Pas, čija se dlaka jedva razlikovala od prašine, šmugnu pored Legera.

— Ja ću se boriti sa njim — mrmljao je jednooki sebi u bradu. — Boriću se sa njim za svoj život i mesto u ovom gradu.

Išao je uz tremove prema zapadu. Iznenada je zastao kao ukopan. Iza ugla, između Andersonove pekarice i Rigerovog bara, naišao je čovek koga nije poznavao. Osetio je odmah da to mora biti Teker. Bio je izuzetno visok, krupnih pleća i vukao je noge. Što je dolazio bliže, Leger je sve jasnije video njegovo rošavo lice. Bio je sve uvereniji da je to on, plaćeni ubica i Hiketov osvetnik.

Teker? Ne, jednooki nikada nije čuo to ime. Možda je nekad i čuo, ali ga je sigurno nosio neki bezazlen čovek.

Ovaj, pak, nipošto nije bio bezazlen. Pripadao je vrsti zveri grabljivica, koje su ovu zemlju činile nesigurnom. Priznavali su samo pravo jačeg i sami sebi bili zakon.

Leger je već čuo da je Teker ustrelio Vilkota.

— U redu — rekao je samom sebi. — Njega je udesio. Ali nije došao samo zbog njega. Siguran sam da traži mene.

Nikada do tog trenutka nije jednooki rudarski radnik tako gorko požalio što je u Sirakuzi seo za sto sa kockarom. Šta je vredelo što je promenio ime? Ništa. Džek Hiket ga je našao. Izbodeno oko se ne da sakriti. Ipak, čvrsto je odlučio da se ne prepusti sudbini, da se bori. Govorio je samom sebi: Ili ću ga ustreliti, ili je moj život gotov. U svakom slučaju neću da bežim.

Kada je prolazio pored jedne poprečne uličice, ugledao je doktora Gardena kako ide prema njemu.

— Hej, Leger! Slušajte, treba da govorim sa vama.

— Kasnije — uzvрати radnik, ne okrećući glavu.

— Ako tada budete još imali vremena — reče lekar — vi, usijana glavo.

Istini za volju, Leger je bio uveren da je lovac radi njega došao u Apač River, ali sada, kada je još neko to nagovestio, trgao se i upitao lekara:

— Šta ste to rekli, doktore?

— Rekao sam da dođete sa ulice ovamo. Treba da govorim sa vama. Leger zastade.

— Ne, doktore, vi ste nešto drugo razgovetno i glasno rekli: kazali ste da i inače neću možda imati više vremena za razgovor sa vama.

— U redu, Leger, rekao sam to.

Stari Garden baci pogled u pravcu zapada. Lovac na ljudske glave nalazio se od njih jedva četrdeset jardi.

— Sklonite se konačno sa ulice, čoveče!

Jednooki odmahnu glavom. Na licu mu se ogledala tuga.

— Ne, doktore, moram ići svojim putem. On mi ga je poslao na vrat, ovog čoveka. On ga je poslao da me likvidira...

— Koga je to poslao?

— Onaj drugi...

Morgan Leger nastavi da ide čvrsto stisnuvši uz sebe vinčesterku. Na to je doktor istrčao na ulicu. Stajao je šest koraka ispred Legera.

— Baci oružje, čoveče!

Rudarski radnik zastade. Razrogačeno je piljio u veliki revolver, koji je lekar držao u ruci.

Bez premišljanja, Leger povuče obarač. Krupno lekarevo telo se zanesse pod teškim udarcima kuršuma. Išao je tako u nazad četiri koraka, a onda se srušio. Leger ga je gledao. Nije smogao snage da makne s mesta. Nije čuo korake iza sebe. Iznenada oseti kao olovo tešku ruku na svom ramenu.

— Dobar pogodak, mister!

Okrenuo je glavu i ugledao ružno, rošavo lice lovca na ljudske glave. Tu je bio čovek, koji...

Leger više nije mislio ni na šta. Pustio je vinčesterku u prašinu i potrčao prema čoveku koga je ustrelio.

— Doktore, doktore, otvorite oči! Dok...!

Očajan, tresao je lekarevo krupno telo. U međuvremenu je prišao Teker. Leger mu je video samo čizme. Prašnjave čizme, visokih sara i velike mamuze sa zvezdama. Po-

red čizama ležao je kolt, koji je pogođenom lekaru ispao iz ruke. Jednooki rudarski radnik grčevito dokopa oružje i podiže ga. Teker ga je iznenađeno gledao. Tek nekoliko trenutaka kasnije, Leger spusti cev i pogleda magacin.

— Prazan! — promrmaljao je. — Potpuno prazan. Ni jednog metka nije bilo u njemu.

Teker se smejao levim krajem usana, cinično i zlobno.

— Svejedno, nije šteta za tog starca.

Leger se okrete kao bičem ošinut.

— Nije šteta! Šta vi o tome znate, Teker? Reći ću vam nešto: ako u gradu postoji čovek za koga bi bila šteta da umre, onda je to on! Razumete li? Ali, vi to ne možete razumeti. Kako biste i mogli.

Teker munu prašnjavom čizmom lekarevo telo.

— Kad kažem da za ovog sedokosog nije šteta što ga je đavo odneo, onda je to tako. Ljudi preko pedeset su prestari. A ovaj momak ovde...

Još od detinjstva Leger je morao da savlađuje svoju plahovitu prirodu, koja mu je već više puta u životu donela nevolje. I sada ga je obuzeo neobuzdani gnev. Zamahnuo je teškim lekarevim revolverom i svom žestinom tresnuo Tekeru po glavi. Ovaj se zanesse i zatetura nekoliko koraka, tresući glavom.

U tom trenutku se dogodilo ono što je u ovoj zemlji veliki broj ljudi željno očekivao. Teker je dobio svoje! Neko ga je udario! To ga je bar nekoliko trenutaka izbacilo iz stroja.

Da je neko drugi bio na Legerovom mestu, sada bi ga pretukao. No, jednooki radnik ga je gledao,

ništa ne shvatajući. Gospode, šta je to opet učinio?! Udario je lovca na ljudske glave, Tekera! Zašto li se sad toliko uplašio? Zar nije namera-
vao da ga izazove na dvoboj? Bio je kao paralizovan od straha.

Najzad se Teker oporavio od udarca. Prišao je Legeru i tako ga snažno udario pesnicom, da ga je odmah bacio u prašinu. Zakrvav-
ljenih očiju, škrgućući zubima, ustremio se na čoveka, koji je le-
žao u prašini, podigao ga, postavio ponovo na noge, da bi ga još jedan
put tresnuo.

Morgan Leger dobio je užasne batine. Razgnevljeni Teker nije prestao, sve dok jednooki rudar ni-
je ležao zgrčen i bez svesti.

Iako u gradu nije imao prijatelja, ipak je ovo zversko i nemilosrdno
kažnjavanje izazvalo sažaljenje pre-
ma rudaru.

Kas Teker se osvetio. Za jedan jedini udarac, koji ga je za tri se-
kunde ošamutio. Sada je trljao bol-
no mesto na glavi, gde ga je pogo-
dila drška teškog revolvra. Zatim je stavio šešir na glavu.

— Tako, momče! Kad budeš po-
novno na nogama, razgovaraćemo!

Posle toga je otišao niz ulicu vu-
kući noge. Ljudi iza zavesa pratili su ga uplašenim pogledima.

U Apač Riveru je postalo loše, veoma loše.

—O—

Kada je Morgan Leger ponovo došao svesti, učinilo mu se da sa-
nja.

Ležao je u prašini glavne ulice i video nad sobom jedno lice. Bilo je to lice lekara Gardena.

Razrogačio je oči i hteo da se us-

pravi. Doktor ga je blago gurnuo natrag. Leger otvorio svoje rasečene usne.

— Doktore?

— Da, to sam ja.

— Ali, ja...

— Imali smo sreće, Leger. Vu-
čem zvezdu u džepu već godinama.

Pokazao je rudaru ulubljenu še-
rifsku zvezdu. — Da, evo vidite. To je bilo u Dastiju. Postavili su me za šerifa. Kada sam kasnije, posle dva meseca, krenuo poštanskom ko-
čijom, zadržao sam je za uspome-
nu. I baš tu je udario metak.

Leger je trljao izubijano lice.

— To je prosto neverovatno, dok-
tore! Video sam vas kako padate...

— Naravno da jeste. Ako vas takvo zrno lupi u grudi, ni vi ne biste ostali na nogama.

Leger odmahnu glavom i pokuša četvoronoške da se uspravi uz po-
moć starog Gardena.

— A sad što dalje odavde. Mogli bismo sve to jednostavnije rešiti.

Kada su stigli u lekarevu kuću, Leger upita nesigurno:

— Šta ste, u stvari, hteli da mi kažete, doktore?

— Ono što sam vam već rekao, da treba da se sklonite sa ulice.

Morgan Leger je sedeo poguren na stolici, oborene glave na grudi, lica izlepljenog flasterima.

Iznenada je skočio i obema ru-
kama uhvatio lekara za mišicu.

— Doktore, ja... Bila je to pa-
nika. Ne znam. Sada više uopšte ne mogu da shvatim. Sigurno sam u tom momentu bio lud.

— Ludi? Garden odmahnu gla-
vom. — Ne, Leger, bio je to strah koji vas je obezglavio...

Da, bio je to strah, od koga je sada bolovao ceo grad.

Leger očigledno nije bio taj, kome je drugi sanduk bio namenjen.

Kome onda?

Strah se ugnjezdio u drvene kuće, uvukao se u najdublje uglove. Čovek koji je to prouzrokovao, stajao je mirno uz Rigerov šank i ispijao „Tenesi drag“.

Pomična vrata na baru se naglo otvoriše i doktor Garden stupi u lokal.

Teker, koji je samo delimično okrenuo glavu i opet se mašio za čašu, za trenutak zastade, pa se naglo okrete, držeći ruku na dršci revolvera.

— Krpač kostiju!

— Da, Teker. Pusti tu pucaljku. Odmah odlazim!

Garden naruči piće, ispi ga i htede da pođe. Lovac na ljudske glave pruži ruku i uhvati ga za mišicu:

— Stoj, krpaču kostiju!

Garden se okrete.

— Šta hoćete?

Teker pride bliže. Njegovo ružno lice, unakaženo ožiljcima, bilo je izobličeno.

— To ne može tako, čoveče! Mora da postoji tvoj brat blizanac u ovom prokletom mestu.

— Na žalost, ne, Teker!

— Šta to znači, na žalost?

— Možda bi ti drugi Garden razbio glavu što si onako zverski pretukao rudara.

— To ste videli? — ispitivao je Teker podozrivo.

— Svakako. — Garden odgurnu Tekerovu ruku. — Tako, mister. A sada, molim vas, sklonite ruku. Moram da idem.

— He! — Teker zabaci glavu i nasmeja se krajčkom usana. — Baš me zasmejavaš, stari. Doista me zasmejavaš. Momak kakav si ti svuda može da bude. Hajde, stari, popi piće na moj račun!

Garden prihvati čašicu. Drugu je, međutim, odbio.

— Imam još posla, Teker!

Lice gorostasnog čoveka se razvuče.

— Posla? Tvoj posao može da čeka. Sada si ovde i popićeš sa mnom još jednu čašu.

— Neću moći, Teker.

Lekar pođe vreme vratima.

Kas Teker je učinio isto što je i u prvih pola sata svog boravka u Apač Riveru. Pucao je u potpeticu lekara, koji je upravo išao prema vratima. No, Garden je imao bolje nerve od predsednika opštine, pa je mirno produžio dalje.

Teker je prvo posmatrao začuđeno i ljutito, a onda je prsnuo u smeh.

Naglo se okrenuo prema krčmaru:

— Čemu se cerekaš? — Dokopao je Rigeru za grudi. — Govori, čemu se to cerekaš? — vikao je Teker.

— Dobrom pogotku — slaga Riger.

Lovac na ljudske glave ga grubo odgurnu.

Tvoja sreća!

Bilo je kasno popodne. Žega je još uvek pritiskivala grad, jer nije bilo ni daška vetra.

Apač River pritiskivali su žega i strah.

Još uvek niko nije znao ko je čo-

vek, za koga Federson treba da is-
teže sanduk.

Teker je napustio salun. Iako je
popio nekoliko „Tenesija“, bio je
potpuno trezan.

Vukući noge, prešao je na suprot-
nu stranu ulice. Otvorio je vrata na
zgradi pošte.

Plavokosi Nat Bilinger, star dva-
deset i dve godine, došao je na mes-
to starog Kola Barka, koji je umro
pre tri nedelje.

Posmatrao je uplašeno pridošlicu.

Teker je zastao na vratima.

— Da li je stiglo nešto za mene?
Telegram?

— Ne, mister Teker.

Mladić je stajao ukočeno kao da
je progutao kolac.

— Ako nešto stigne, odmah mi
javi.

Bilo je to naređenje, ne molba.

— Ol rajt, mister Teker!

Teker priđe bliže.

— Zar ti ovde sam radiš?

— Da! Mister Bark je sahranjen
pre tri nedelje.

Teker je grickao palidrvce.

— Preko pedeset? — upitao je.

— Da, sedamdeset devet.

— Onda je živio trideset godina
duže, nego što je trebalo. Rekavši
to, izašao je napolje, a onda se nag-
lo vrati.

— Kako se ti zoveš?

Plavokosi mladić promuća:

— Zovem se Bilinger, mister Te-
ker. Nat Bilinger.

Ne rekavši ništa, lovac na ljudske
glave se udalji.

Nat je osluškivao dok se koraci
nisu izgubili. Po Natovom prora-
čunu, Teker je sada bio negde oko
Rajtove kasapnice.

Mladić priđe vratima. Nije se,
međutim, usudio da izađe na trem.

—O—

Teker je iznenada zastao na vra-
tima kasapnice. Gurnuo ih je čiz-
mom. Lokal je bio prazan.

Stari Rajt video je lovna na ljud-
ske glave kako nailazi. Kada je pri-
metio da zastaje pred njegovom
radnjom, klisnuo je kroz dvorište.

— Hej! — viknuo je Teker.

Mesarova žena razgrnu zavesu od
perli. Nije imala pojma o čemu se
radi. Poslovala je u kuhinji.

— Šta želite, mister?

— Moje ime je Teker — promr-
sio je ovaj. Pošto je primetio da to
nije učinilo ni najmanji utisak na
ženu, upita je oštro:

— Gde je kasapin?

Žena nabra obrve. Iznenada joj
je pao na pamet razgovor koji je
pre pola sata vodila sa susetkom.
Od nje je saznala da je u grad do-
šao neki strašan čovek, razbojnik,
koji je ustrelio Vilkoča. Ruke su
počele da joj drhte, jer se setila da
joj je susetka rekla da je taj užas-
ni čovek naručio kod Federsona dva
sanduka. Znači, dva sanduka, a ras-
pitivao se za njenog muža.

Teško je disala. Činilo joj se da
se sve oko nje okreće. Lovac na
ljudske glave mirno ju je odmera-
vao.

— Takođe, suviše stara — pro-
mrsio je više za svoj račun i izašao
iz radnje.

Nekoliko minuta kasnije stajao je
ispred male kuće Lari Bitsa, sarača.
Gurnuo je vrata radionice. Bits je
sedeo na uskoj stoličici i opravljaio
sedlo. Nije podizao pogled, nego je
unjekavo upitao:

— Šta ste hteli?

Teker je gurnuo netom vrata ta-
ko jako da su stakla zazvečala.

Lari Bits, bio je čovek koga nije bilo lako izbaciti iz ravnoteže. Sada se naglo okrenuo i uzviknuo:

— Jeste li poludeli? Zar... — prekinuo se u pola rečenice. Trepćući, posmatrao je čoveka koji je ušao u njegovu radionicu. Lagano je ustao, obrisao ruke o zelenu kecelju i popravio naočare.

— Mister...

— Teker. Čudilo bi me da me ne poznaješ, saraču.

Lari Bits pripadao je grupi ljudi koji su imali razloga za strah od ovoga čoveka. Dok su mu kolena klecala, zbunjeno je brisao ruke o kecelju.

— Vi ste došli kod mene, mister Teker?

— Kao što vidiš.

— Onda je drugi... — Onda, hoćete sa mnom nešto da govorite?

Teker zabaci glavu malo ustranu, na svoj tipičan, ni malo prijatan način i odmeri uplašenog čoveka sa prezirom.

— Da, sedlaru. Imam s tobom nešto da govorim. Zatim naglo zabaci šesir na teme i reče.

— Vратиću se.

Napustio je radionicu, a za njim je ostao na smrt uplašeni sedlar.

Teker je nastavio put, prešao na drugu stranu poprečne ulice i zastao ispred sveže obojene kuće, koja je na fasadi imala krupnim slovima ispisano: BARNOVA ARIZONA BANKA.

Lovac na ljudske glave steže usne. Prišao je ulazu u banku, uhvatio se za kvaku na vratima i utvrdio da je zatvorena.

Besno je započeo da lupa pesnicama o vrata.

Za nepun minut vrata se otvorile, a na njima je stajao star, po-

grbljen čovek, sede kose u crnom odelu.

Frenk Barn posedovao je ARIZONA banku u Apač Riveru već punih osam godina. Nije donosila naročito veliku zaradu, tek koliko da može da živi sa svojom porodicom.

Sam bankar nije bio star, kao što je izgledao. Imao je pedeset i osam godina. Nekada, davno, radio je na Istočnoj obali kao knjigovođa u jednoj banci. Jednog dana dogodile su se neke stvari za koje je Barn mislio da su odavno zaboravljene. Pre petnaest godina mašio se rukom za kasu i pobegao zajedno sa celom porodicom. Bio je kockar i zbog ciglo tri stotine dolara uništio je ne samo svoju egzistenciju, nego i ugled. Doveo je sebe i svoju porodicu na rub propasti.

U jednoj kockarnici u Giningsu, prokockao je i poslednji komad nakita svoje žene.

Najzad se zaustavio ovde, u Apač Riveru. Ovde je sagradio banku od novca dobijenog na kocki.

Sada se ovaj ogromni čovek, lovac na ljudske glave, pojavio pred njim. Pomisao da bi uvek tihi, obazrivi i otmeni Mark Kobus, vlasnik banke koju je opljačkao, mogao da pošalje ovog strašnog čoveka zbog osвете, bila je krajnje neverovatna. Uprkos tome, Barn je bio uveren da je baš tako.

— Mister Teker — rekao je glasom u kome se nije moglo prikriti drhtanje. — Jeste li mene tražili?

— Zar bih inače kucao! — odbrusi rošavi.

Barn je skupio toliko snage da se osmehne.

— Vi ste sigurno iz Tenesija, zar ne?

Lovac na ljudske glave nabra obrve.

— Ne tiče te se uopšte odakle sam. U svakom slučaju, sad sam ovde. — Onda se nasmejao i dodao: — Osim toga, nisam iz Tenesija. Kako bih mogao biti iz tako prokletog kraja! Iz Ohaja sam.

Bankar je teško disao.

— Izvinite, onda sam se prevario.

Propustio je Tekera da uđe, gledajući vodnjikavim očima široka pleća rošavog čoveka.

Teker priđe pultu i nasloni se na njega.

— Ti, dakle, ovde imaš banku, brate.

Bankar je stajao kao okamenjen. Teker se brecnu.

— Hej, čoveče, nešto sam te pitao!

Barn pohita da odgovori.

— Da, mister Teker, ovdašnja banka je moja.

— Donosi li dovoljno?

Bankar sleže ramenima.

— Nije baš bog zna šta.

Lova na ljudske glave tresnu pesnicom o pult.

— Lažeš, čoveče! Znam tačno da banka dosta donosi.

Da Barn nije bio tako čvrsto uveren da ovog čoveka šalje Mark Kobus, verovatno bi pokušao da malo bolje pomisli šta ovaj čovek hoće od njega. Ne razmišljajući, bleđ kao zid, rekao je:

— Svršite stvar. Po kratkom postupku, mister Teker.

Oborio je glavu i pustio ruke da mu vise niz telo. Teker ga je gledao gotovo sažaljivo.

— Pljačljivko — promrsio je, nasmejao se resko i iznenada prišao prozoru.

Napolju je upravo prolazio čovek koga je poznavao. Odgurnuo je bankara u stranu i otvorio vrata.

— Hej, tesaru, kuda si se uputio? Federson zastade kao ukopan.

— Treba nešto da obavim kod suseda.

Teker zadenu palčeve u opasač.

— Jesu li ona dva sanduka gotova?

Tesar odmahnu glavom.

— Ne, još nisu. Ne ide to baš tako, a osim toga treba mi još eksera.

— Zaveži i odmah se vraćaj u svoju šupu i napravi ta dva sanduka! — vikao je Teker. Jesi li razumeo?

Sedokosi Federson klimnu glavom, udahnu duboko vazduh i lagano se vrati natrag.

Kas Teker gledao je za njim sve dok nije zamakao u svoju kuću, a onda protrlja bradu.

— Nas dvojica ćemo još kasnije razgovarati!

Prešao je na suprotnu stranu ulice i zastao pred konjušnicom Roze Braun.

Ljudi, koji su krišom posmatrali kretanje opasnog stranca, zadržale dah.

Surovi čovek išao je kod Roze Braun, uvek ljubazne, nasmejane vedre Roze, koja je od smrti svoga oca sama vodila konjušnicu.

Teker gurnu kapiju i obazre se oko sebe. Onda pođe ka štali.

Na vratima je bio naslonjen jedan tamnopusi peon, koji odmah zamače u štalu.

Ljudi, koji su posmatrali ovaj prizor, stegli su pesnice, očajni i bespomoćni. Šta je hteo taj surovi čovek dole u štali?

Mala Rozi Braun imala je samo

jednog radnika, koji je odmah šmugnuo, čim je ročavi stranac zakoračio u dvorište konjušnice. Teker osmotri prvo štalu, a onda se osverte po dvorištu. Indijanca nigde nije bilo.

Stajao je raskoračen na sred osunčanog dvorišta i posmatrao kuću na sprat, na čijim se vratima upravo pojavila mlada žena. Imala je svetlo plavu kosu, sveže lice i plave oči. Nosila je crvenu bluzu i uzane sive pantalone, koje su padale na čizme, ukrašene raznobojnim proćivima. Teker je trljao svoju neobrijanu bradu, cereći se. Lenjo je izvukao pribor za pušenje i zapalio cigaretu. Roza Braun ga je upitno gledala svojim krupnim, plavim, očima.

— Helo, gospođo! Moje ime je Teker. Čudilo bi me da još niste čuli za mene.

— Jesam, čula sam, mister Teker. Međutim, to što sam čula nije ni malo lepo, pa tako nisam oduševljena poznanstvom sa vama.

Za trenutak lovac na ljudske glave gledao je potpuno zapanjeno. Onda mu se usta razvukoše u osmeh.

— Bilo je to iskreno rečeno, moram da priznam.

Govoreći to, prišao je devojci sasvim blizu i prosiktao.

— Napred, ulazite u kuću!

Stanovnici glavne ulice, koji su mogli da vide dvorište konjušnice, ukočiše se od užasa, kada su ugledali kako mladu Rozu gura u kuću.

Baster Levis, vlasnik male prodavnice alata, tresnuo je tako snažno nogom u tozgu da je gvoždurija zazvečala.

— Sada je đavo došao u kuću

mlade Roze. Trebalo bi da uzmem sačmaricu.

Gospođa Levis podiže očajnički ruke.

— Nećeš ništa uzeti, čoveče! Treba da misliš na svoje četvoro dece i mene.

Rik Sanders, koji je radio u rudniku, uzdahnu.

— Taj prokletnik spreman je da devojci učini nešto na žao.

Prijatelj, koji je stajao uz njega, procedi kroz zube:

— Đavo se nastanio kod nas u gradu.

Iz sedam obližnjih kuća moglo se videti dvorište konjušnice. Devet ljudi i sedam žena bez daha je posmatralo šta se zbiva. Kada je Teker sa Rozom nestao u kući, svi su istrčali na tremove.

Pat Anderson, krupan momak, koji je živio od ribolova, reče uzbuđeno:

— Ako ovo budemo trpeli, onda je najbolje da svi navučemo omče na vrat. Moramo nešto preduzeti. I to odmah. Zajedno, udruženi, dovoljno smo jaki. Đavolski to dobro znate.

Da, to su znali. Ali, su na žalost, zaboravili u toku poslednjih nekoliko godina. Minuti su prolazili i niko od njih se nije usudio da pređe u konjušnicu i izvuče krupnog lupeža iz kuće.

Nemo su stajali na tremovima i piljili prema konjušnici. Na to se na kapiji pojavi stari Indijanac i pogleda ih sve očima punim prekora. Lagano je prišao bliže i zastao ispred njih na ulici. Niko se nije usudio da ga pogleda u oči. Onda stari Indijanac izvuče iz pojasa nož i okrete se. Čvrstim, sigurnim koracima

vrati se u dvorište. Nekoliko sekundi kasnije zamakao je u kuću.

Ljudi su ga nemo posmatrali. Svi su mislili isto: trebalo bi da se stide. Ovaj stari, šezdesetogodišnji Indijanac počeo je da nožem zaštititi mladu ženu.

Nije potrajalo ni minut, a iz kuće odjeknu pucanj. Ljudi se skamenišu od užasa, ali se niko ne pomaže.

Vrata na kući Roze Braun naglo se otvoriše i dva čoveka, snažni Teker i sedi Indijanac, skotrljaše se niz stepenice u dvorište.

Apač nije odstupao. Na žalost, bio je star pa je ishod borbe u napred bio poznat.

Tekeru je već uspeo da se oslobodi starca i odgurne ga od sebe.

Indijanac tresnu svom žestinom o pojilo za konje. Niko više od posmatrača nije poverovao da će Apač izvući živu glavu.

No, stari Indijanac ih je još jednom postideo. Podigao se na noge i još jednom ustremio na lovca na ljudske glave. Teker nije očekivao napad, pa koraknu nazad i u tom momentu sečivo Apača ostavi krvavi trag na rošavom licu.

Teker se maši za revolver. U tom momentu istrčala je devojka u dvorište, vrišteći iz sveg glasa.

— Mister Teker! Mister Teker!

Život starog Indijanca visio je o koncu.

—O—

Nekoliko milja severozapadno od grada nalazi se koliba uz samu obalu reke, po kojoj je grad Apač River i dobio ime.

Stari Sam Vinter stajao je kraj drvene brane, koja je zagrađivala

vodu i odvodila je u male bačve. Imao je uzano, preplanulo lice izbrazdano od briga i razočarenja. Tu je bio već niz godina, prehranjujući se ulovom riba i tvrdokorno, kao i svi ljudi iz Kalifornije, tragao za zlatom. Kada je pre nekoliko godina tu na rečici poji konja, jašući prema jugu, sasvim slučajno, među šljunkom u plićaku, ugledao je dva grumenčića zlata. Ostao je tu.

Četrnaestogodišnji dečak, koji je stajao na velikom kamenu u vodi i prosejivao moker pesak, bio je njegov sin Stiv.

Kada je Stivova majka podlegla epidemiji tifusa u Sakramentu, krenuo je dalje sa dečakom. Dva grumena zlata vezala su ih za Apač River. Dva puta nedeljno jahao je Stiv u grad i prodavao ribu. Zareda je bila više nego oskudna, tako da su živeli bedno.

U međuvremenu je samo pet puta Sam Vinter našao sitno grumenje zlata, gotovo bez vrednosti. No, ipak za njega je to bio dokaz da je Apač River zlatonosan.

Tako su tu i ostali. Vreme je prolazilo. Otac i sin su se lagano navikli na ovaj kraj, provodeći gotovo divlji život u maloj kolibi. Drugo mesto nisu mogli ni da zamisle.

Onda je došao dan, vreo julski dan, koji je sve trebalo da izmeni.

Tri jahača, koji su našli sa istoka, pregazili su rečicu nedaleko od Vinterove kolibe. Kratko posle toga, zaustavili su konje ispred Sama. Bila su to tri čoveka kao iz ružnog sna. Prašniavi, zarasli u brade, otrcanih odela, na iznurenim konjima. Dvojica su među njima ličili jedan na drugog kao jaje jajetu. Bili su plavokosi sa upalim,

uglastim licima, oštarih crta. Moglo im je biti oko trideset godina. Treći jahač bio je znatno mlađi. Najviše dvadeset godina. Imao je neobično hladno lice, sive oči, šiljat nos, tanka usta i isturenu bradu. Zvao se Hal Džobo, a dvojica bliznaca Ed i Fil Marlan.

Kliznuli su iz sedla kraj same kolibe i stali uz Sama Vintera. Blizanci su stajali ispred Vintera, dok je Džobo motrio na dečaka u vodi.

Fil Marlan zadenu palčeve u opasač i prope se na vrhove prstiju.

— Hele, brate, kako ide?

— Ne baš sjajno — uzvratila Sam Vinter. — Kako može da ide jednom ribaru?

Fil podiže desnu obrvu i reče naglašavajući svaku reč.

— Jel' to nov način ribarenja, koji dečak primenjuje?

Sam Vinter se kiselo osmehnu.

— Da, mister. To jeste vrsta ribolova, ali nipošto nije nova.

Tri čoveka izmenjaše poglede. Fil pokaza laktom prema vodi.

— Mora da je prilično zlatonosan taj potok.

Vinter sleže ramenima.

— Tome se ja već tri godine nadam.

— Da nećete možda da tvrdite da do sada niste ništa isprali?

Ribar uzdahnu.

— Toliko da mirno mogu odgovoriti: ništa.

Ponovo su trojica jahača izmenjale poglede.

Ed Marlan se ponovo podiže na vrhove prstiju.

— Kako stoji stvar sa jelom, brate?

Vinter pokaza na veliko, otkriveno ognjište.

— Dodacu još nekoliko riba, pa će biti za sve nas.

Iako je ulov tog dana bio veoma oskudan, Vinter ga je podelio sa strancima. Posle jela je Ed Marlan grickao palidrvce, zatim njime očistio nokte i najzad ga bacio u vatru. Naglo je ustao. I ostala dvojica poskakaše. Ponovo se propeo na vrhove prstiju. Zadenuo je ruke u opasač, udahnuo vazduh punim plućima i pogleda u nebo.

— Prilično je toplo danas. To čini čoveka žednim. Šta vi mislite? — pitao je svoje pratiocce.

Njegov brat Fil i Hal Džobo spremno klimnuše glavom.

— Da, to odista čini čoveka žednim — reče Fil.

Vinter poslao svog sina u kolibu da donese viski.

Flaša je bila napunjena samo do pola. Tri posetioca prevideše čaše, koje im je dečak ponudio. Flaša krenu redom, od usta do usta. Na domaćina uopšte nisu obraćali pažnju.

Stari Vinter zamišljeno je posmatrao svoje ruke. Razmišljao je o posetiocima. Onda je pošao prema situ za ispiranje šljunka. Iz prikrajka je posmatrao kako se tri stranca došaptavaju. Sivooki mladić ostao je kraj kolibe, gde je dečak prao sudove, a braća su pošla prema potoku. Zastali su tamo gde je Apač River zapljuskivala beli, peščani sprud.

Ed Marlan svojom potpeticom je kopao vlažni pesak i povlačio po njemu velikim mamuzama, koje su ostavljale tamni trag.

— Hej, brate, možda će ti biti čudno, ali bismo rado pogledali tvoj plen.

— Moj plen!? — upita ribar na-
bravši čelo.

— Da, stari — procedi oštro Ed,
koji je očigledno bio vođa ove mrač-
ne trojke. — Mislim na ono što si
ukrao iz ovog potoka.

Vinter se uspravi i nadlanicom
obrisa znoj sa čela.

— Ukrao? — upitao je začuđeno.

— Da, da, ukrao. Ili možda ne
znaš da ovaj deo reke pripada ran-
ču Marlan.

— To prvi put čujem.

— Znači, bilo je krajnje vreme
da saznaš.

Fil je sa dosadom posmatrao dru-
gu obalu reke. Hal Džobo stajao je
naslonjen na dovratnik kolibe.

Ed se ponovo prope na vrhove
prstiju.

— Prilično glupa stvar to ušta si
se upustio stari. Predaćeš nam plen,
pa možeš da se gubiš.

— Ah?

— Nadam se da si razuman i da
se nećeš natezati sa nama.

— Ne, to svakako neću — odgo-
vori Vinter suvo. — Sa vama, dois-
ta, neću.

Šta se posle toga odigralo, bilo je
tako munjevito da ni učesnici nisu
shvatili šta se zbiva.

Sam Vinter se sagnuo, podigao
teško sito i zamahnuo njime prema
Edu Marlanu.

Bandit se zanese i uzviknu.

— File!

Blizanac pride i ustremi se na ri-
bara. Možda bi Vinter s njima još
i izašao na kraj, ali sa trojicom imao
je slabe izgleda.

Edovo lice bilo je svo izgrebano
i umrljano muljem. Kada su Fil i
Džobo savladali ribara Ed je izvu-
kao revolver i uzviknuo:

— Evo ti, stari!

Uperio je revolver na Vintera.
Međutim, metak koji je odjeknuo
nije bio ispaljen iz tog revólvera.
Kolt je izleteo iz ruke Eda Marla-
na kao da je izbačen nekom ne-
vidljivom silom.

Sva trojica su kao po komandi
pogledali u pravcu kolibe. Na uglu,
nedaleko od dečaka, koji je jedini
primetio stranca da nailazi, stajao
je čovek. Bio je visok, plećat uza-
nih bedara i preplanula, ozbiljna li-
ca sa koga su gledala dva prodor-
na, plava oka. Ispod šešira virio je
pramen crne kose. Nosio je crne
pantalone, sivu košulju i kratak,
raskopčan kaput. Na obe strane ši-
rokog opasača od crne bivolje kože
visili su nisko obešeni revolveri.
Na desnoj strani bio je kolt kalibra
četrdeset pet, a na levoj izuzetno
veliki, sa dugom cevi, „Bantlajn —
specijal”.

Sam Vinter nije bio ništa manje
iznenađen od trojice bandita. Prvi
se pribrao Džobo. Pucao je iz opa-
sača. Na to se ponovo oglasio „Ban-
tlajn—specijal” i pogodio bandita
u revolver, u samu dršku.

— Ruke u vis, momci! — odjeknu
metalni strančev glas.

Braća Marlan podigoše ruke u vi-
sinu ramena. Hal Džobo još jednom
je dokazao da je najtvrdoglaviji od
njih. Uprkos metku, čije je posle-
dice još uvek osećao, nije podigao
ruke.

— Šta vam pada na pamet? Zaš-
to pucate na nas?

Stranac izvuče iz opasača revol-
ver sa dugom cevi i obrati se de-
čaku.

— Uzmi momcima oružje iz opa-
sača i baci ga u rečicu.

Dečak pođe da posluša, a stranac
dodade:

— Prići ćeš momcima sa strane, tako da su mi uvek na nišanu.

Kada je Stiv prišao na jedan korak od prvog bandita, ovaj pruži ruku prema njemu da ga dokopa. Začulo se oštro škljocanje strančevih revolvera.

— Puštaj dečaka!

Hal Džobo je i dalje ostao tvrdoglav. Fružio je ruke da se po svaku cenu dočepa dečaka i kada je izgledao da je u tome i uspeo, odjeknuo je još jedan hitac iz strančevog revolvera. Metak mu je strgao ščir s glave i zaustavio ga u mestu.

— Stoj mirno, amigo! Inače, sledeći metak biće za dva palca niži. Tako, a sada dečače, pokupi im oružje!

Stiv je spremno poslušao stranca.

Džobo se ni sad nije mirio sa sudbinom.

— Ako bude bacio u vodu...

— Bacaj to gvožđe u vodu! — naredi oštro stranac.

Fil Marlan je kroz stisnute kapke posmatrao stranca. Bilo mu je jasno da ga vatrenim oružjem ne mogu savladati ni njih trojica, ni bilo ko drugi. Zbog toga je lukavi Fil prišao strancu.

— Slušajte, mister — rekao je lezerno. — Nećete valjda ovde napraviti pokolj?

— Sve zavisi — uzvрати stranac. — U svakom slučaju, bolje da tri lupeža izgube glavu, nego ovaj ne-dužni čovek i njegov sin.

— Pa, mi nismo ništa loše smerali sa starim.

— Dabome, ne — promrsi Vinter. — Samo ste hteli da me opljačkate i ubijete.

Fil se ućiljeno smešio.

— On očigledno uveličava stvari,

mister. — Govoreći o tome, prišao je strancu na šest jardi.

Ovaj podiže cev revolvera u pravcu Filovih grudi.

— Zaklanjaš mi svetlo, brate.

Fil se pretvarao kao da nije shvatio. Međutim, škljocanje ga nateralo da pogleda stranca, koji je upravo otkočio „Bantlajn.”

— Hej, vi ste izgleda prilično nervozni, stranče!

— Može biti. Idi sada u stranu, inače moja nervoza može da te stajе života.

Fil je uvideo da lukavošću neće uspeti da nadmudri stranca.

— Šta vi konačno smerate s nama, mister? — upitao je.

— Šta može čovek s takvim ološem nameravati?! Dečko, uzmi džentlmenima oružje.

Stiv priđe Marlanu.

Kada je dečak došao na tri jarde od njega, blizanci Marlan izveli su svoj nameravani trik. Fil je pljesnuo rukama iznad glave. Time je hteo da skrene pažnju na sebe. U sledećem delu sekunde potegao je kolt njegov brat Ed. Nisu, međutim, imali sreće. Ovoga puta nije uspelo. To im se prvi put dogodilo. Stranac se nije dao namamiti. Revolver je grmnuo i lupež Ed Marlan, udaljen dvadeset jardi, zaurlo od bola. Metak mu je rasparao desnu ruku. Revolver je ležao na tlu.

— Uzmi im sad oružje — reče stranac hrabrujućim glasom dečaku. — A, ti Teksašanine, misli na to da tvoja dva ortaka trpe bolove, koje ti možeš sebi uštedeti.

Ne, Fil Marlan nije na to pomišljao. Neće dozvoliti da mu stranac nanese bol. Nije više pokušavao da se odupre kada je dečak prišao da mu oduzme oružje.

— U vodu! — naredio je stranac.

I ovaj kolt se našao na dnu rečice. Tri bandita ljutito su posmatrala stranca. Najzad, Fil procedi kroz zube:

— Hej, stranče, ja teško podnosim poraz. Daj starom svoj opasač, a onda ćemo nas dvojica nastaviti razgovor. Ja, naime, ne mogu da se otmem uverenju da smo ovde naleтели na revolveraša.

Stranac je za trenutak ispitivački posmatrao lice bandita. Onda klimnu glavom i dade znak Samu Vinteru da mu priđe.

— Mister, molim vas, pridržite mi opasač.

Ribar ga pogleda zabrinuto.

— Ne vidim nikakav razlog, mister, da se tučete sa tim čovekom. On je bandit kao i ostala dvojica. Uostalom, lupeži su hteli da me opijackaju i najverovatnije ustrele. Otkud vam ideja da se sad, pošto ste tu bandu savladali, još i tučete sa tim momkom? — Prišao je strancu sasvim blizu i došapnuo: — Pogledajte tog momka, mister, vidi mu se na licu da je razbijač!

Stranac klimnu glavom.

— Da, imate pravo. No, uprkos tome, molim vas da mi pridržite opasač.

Stari nezadovoljno prihvati opasač i stade tako da je sva tri bandita držao na cku.

Fil se isceri. Trljao je svoje snažne šake, gledajući svog brata pobedonosnim pogledom. Onda se obrati strancu.

— Odakle dolazite, stranče?

— Iz Misurija.

— Lep kraj. Možda nećete imati sreće da ga ponovo vidite.

— Suviše pričaš, momče. Hodi

ovamo — odbrusi čovek iz Misurija.

— Dobićeš sada batine, kakve u životu...

Čovek iz Misurija pođe prema Filu. Ovaj se ustremi napred, ali se stranac vešto izmače i bandit ponesen snagom sopstvenog udarca, tresnu o zemlju.

Lagano se uspravljao, lica zažarenog od gneva.

— Znači, takvim se sredstvima služiš, ha!

— Kakvim sredstvima? Šta ti se ne dopada, brate? Zar si uobražavao da ću stajati čekajući da mi svoju tvrdu tikvu zabiješ u stomak? Imaš smisla za humor, amigo!

Banditov gnev su strančeve reči još više podstakle.

— Hodi ovamo — siktao je i ustremio se na protivnika kao ranjeni bivo, zamahujući obema rukama.

Čovek iz Misurija reagovao je kao fantom. Vraćao je udarce mirno, vrebajući na trenutak kada bandit ne bude pokriven. Najzad je uspeo. Fil Marlan je još uvek stajao na nogama. Otupeo od užasnih udaraca, oborio je glavu, a onda još jednom ogorčeno navalio na stranca.

Zamahnuo je jednom, pa drugom pesnicom, ali je stranac blokirao oba udarca i kada je ugledao Filovu nepokrivenu bradu, žestokim aperkatom je pogodio. Fil Marlan pao je nauznak, kao da ga je pogodilo konjsko kopito i ostao da leži nepomičan. Na to njegov brat Ed uzviknu i ustremi se da csveti brata.

— Stoj — prolomi se glas starog Vintera, koji je držao uperen strančev revolver kalibra četrdeset pet. — Stoj, lupežu, inače ću te napuniti usijanim olovom.

En se ukopa u mestu, a oči samo što mu nisu ispale iz duplji.

— To ti neće tek tako proći, starče! — S tobom ćemo posebno srediti račune.

— Ne miči se! — urlao je Vinter.

Čovek iz Misurija obrati se starom:

— Sklonite revolvere, mister. Neka i drugi blizanac dobije svoju šansu.

— Šansu? — negodovao je stari. — Otkuda takav lupež da zasluži šansu? On je baš i hteo da me ustrelji!

— Sklonite oružje.

Tek što je stari Vinter vratio kolt u opasač, Ed Marlan je potrčao napred. Kada je stigao blizu stranca, sagnuo se, dokopao veliki kamen i zamahnuo prema protivniku.

Ni to mu nije pomoglo. Prvi udarac strančeve pesnice pogodio ga je u slepoočnicu i poslao u carstvo snova.

Sada je bez i jedne reči i povređeni Hal Džobo jurnuo u borbu. Bio je bolji i žilaviji borac od braće Marlan.

Oštro i brzo, padali su njegovi udarci. Pogoden strančevom desnicom u grudi, nije ni primetio da leva leti prema potiljku. Okrenuo se oko sopstvene ose i pao na kolena.

Stranac se okrete i uze iz ruke zamenelog Vintera svoj opasač, a zatim stavi ruku iznad obrva i pogleda preko reke.

— Izgleda da vam dolaze novi gosti.

Vinter se počea iza uva.

— Grom i pekaol! To nailazi pet momaka. Izgleda da pripadaju istom šljamu kao i ova trojica, koji ovde spavaju.

— Ja sam čak i uveren da su za-

jedno. Hej, dečko — obrati se Stivu. — Sipaj ovima ovde po jednu kofu vode na glavu.

Tri lupeža podskočiše i počeaše da se otresaju kao pokisli psi. U tom trenutku, grabilo je prema suprotnoj obali rečice pet jahača. Prešli su preko gaza. Džobo ih je prvi primetio. Ništa nije rekao, samo je pogledao ispod oka drugu dvojicu.

Vinter procedi psovku kroz zube, a stranac reče:

— Neka se dečak povuče u kolibu.

Stari dade znak svom sinu da posluša stranca.

Tri lupeža su otresla vodu sa sebe i puni očekivanja posmatrali jahače.

Čovek, koji je prvi stigao na obalu, na kojoj se nalazila koliba, mogao je imati oko četrdeset godina. Imao je tvrdo kao isklezano lice i sive oči. Kosa mu je bila rida, a iste boje bila je i zapuštena brada. Bio je loše odeven, ali zato dobro naoružan. Ostala četvorica zaustavili su konje odmah iza njega. Svi su bili tridesetih godina i delovali su grubo i surovo. Nesumnjivo banditi.

Crvenokosi se nasloni laktom na sedlo i nagnu se nad vrat konja.

— Hej, ljudi, kako to izgledate? — upitao je hrapavim glasom.

Fil Marlan pokaza palcem preko ramena.

— Pogledajte samo tu dvojicu, mister, pa će vam sve biti jasno.

Lice crvenokosog se zgrči. Shvatio je. Podigao je glavu i osmotrio Vintera i čoveka iz Misurija.

— Šta? — upitao je konačno svojim hrapavim glasom. — Da vas možda ova dvojica nisu uvredila?

— Uvredila?! — siktalo je Ed

Marlan. — Postupili su sa nama kao...

— Banditima — dopunio je čovek iz Misurija.

Ridobradi preseče stranca pogledom.

— Šta ste to rekli, čoveče?

Stranac izvuče iz džepa crnu vir-džiniju cigaretu, odgrize vrh, kresnu palidrvce o nokat i poče da odbija dimove.

— Mora da vas je uvredio, ljudi — ponovi ridobradi.

— Da — stenjući od bolova promrmlja jedan od braće. — Treba da ga odmah ustrelite, mister.

Bradonja potvrdi.

— Da, to bi svakako trebalo. Ovaj kraj je pun bandita. Ljudi koji stanuju u kolibama, daleko od naselja, oni su najgori.

Hal Džobo se nasmeja.

— Onaj crni nije odavde. Tek je pre nekoliko minuta stigao.

Ridobradi se počesa iza uha.

— Dakle, tako izgleda stvar. Dobro, ljudi, možete se na mene osloniti. Ja sam Džes Oliver, a ovo su moji prijatelji.

Fil Marlan razvuče lice. Njemu je ovo predstavljanje stranca trajalo suviše dugo.

— Hej, Oliver, ne odugovlačite stvar. Ovaj prokletnik teško je ranio moga brata. Pucao je i na mog prijatelja Džoba. Onda nas je na kraju još i pretukao.

Lice ridobradog se izmeni, kao da mu je oko usana zaigrao prezriv osmeh.

— On vas je još na kraju istukao? — pitao je odmeravajući visokog stranca.

— Da, napao nas je, pošto je pre toga pucao.

— Pa, trebalo je da se branite,

ljudi! — brecnu se na njih Oliver.

— Ne. To nije bilo moguće. Momak se tuče još brže i bolje, nego što puca.

To baš nije ostavilo naročiti utisak na ridobradog Olivera. Verovatno nije naročito cenio mladog Džoboa, ni braću Marlan.

Džes Oliver lagano kliznu iz sedla, prođe pored trojice pretučenih ljudi i zaustavi se na nekoliko koraka od čoveka iz Misurija.

— Vi ste, znači, opasan čovek!

Stranac je stajao pred njim uspravljen i bio viši gotovo za glavu od Olivera. Mirno je pušio svoju cigaru i uopšte ga nije primećivao.

Na to Oliver skide svoj pohabani šešir i baci ga strancu pred noge.

— Podigni ga! — rekao je sasvim tiho.

Stranac je i dalje pratio pogledom dim iz svoje cigare, kao da ništa oko sebe nije primećivao.

Oliver sada povika glasno.

— Napred, dugonjo, sagni se i dohvati mi šešir!

Na ovaj povik, stranac je reagovao krajnje neočekivano. Čovek iz Misurija počeo napred, zgazi šešir, prođe pored Olivera i stade kraj njegovog konja. Brižljivo je posmatrao i sedlo i konja.

Oliver protrlja bradu, neodlučno pogleda ostale i upita jedva savlađujući gnev:

— Da li vam se konj dopada, mister?

Visoki stranac okrete glavu.

— Da, to jest, ja ga poznajem.

Bledilo se razli po Oliverovom licu. Ponovo je izmenio pogled sa ostalima, u prvom redu sa jednim dugim, mršavim momkom, koji je ja-

hao belca i stežući zubima donju usnu posmatrao stranca.

— Tako — ponovi Oliver. — Vi dakle, poznajete mog konja.

— Da, znam tu životinju. Pripada Mortonovom ranču.

Oliver uvuče glavu u ramena.

— Šta ste time hteli da kažete?

— Ono što sam i rekao.

Džesi Oliver nije baš ozbiljno shvatio ono što mu je Fil Marlan rekao strancu. To mu se sad osvetilo. Špustio je desnu ruku ka koltu i...

Odjeknula su dva hica. Oliver i mršavko, koji je jahao belca zbunjeno podigoše svoje prazne ruke.

Obojica su, naime, potegli koltove. Mršavku je ruka lako krvarila.

Oliver nije mogao da se pribere. Najgluplji izraz lica imala su braća Marlan. Pomoć, koja im je stigla u vidu pet jahača, bila je svedena na samo tri revolvera.

Fil dobaci:

— Šta sam ti rekao, Džesi? Ti si izgleda gluv. Momak je u stanju da i movu u letu pogodi u oko.

Ostala tri revolvera u rukama preostalih bandita nisu predstavljali više ništa. Sada se, naime, ni jedan od trojice prašnjavih momaka nije usudio da se maši za oružje.

Džesi Oliver trljao je ruke i obratio se mršavku.

— Sjaši, Bat, i idi na potok. Treba da opereš ranu.

Zabrinutost je bila tako upadljivo lažna, da čoveku iz Misurija nije mogla da promakne. Nije ispuštao dugonju iz vida, ma da potpuno neupadljivo. Tek što je dugonja okrenuo leđa strancu, misleći da je sad siguran od njegovog pogleda i hteo da izvuče revolver iz unutrašnjeg džepa, kad se zaori:

— Baci deringer!

Bat Presli znao je da sada više ne sme da rizikuje. Uz psovku bacio je oružje.

— Idiote! — krecnu se na njega ridobradi.

Na to se Presli naglo okrete.

— Šta hoćeš? Zar uobražavaš možda da ću dozvoliti da me još jednom pogodi? Trebalo je da ga ti odmah likvidiraš. Ali, ti uvek hoćeš da se razmećeš.

— Bat, opominjem te!

— Zviždim ja na tvoju opomenu!

Presli ispra ranu, pride svom konju i htjede da se maši za bisage.

— Stoj! — naredi stranac oštro. Onda se obrati Vinteru.

— Mister, izvucite iz bisaga ono što mu je potrebno da previje ranu.

Fil Marlan opsova poluglasno.

— Vidiš li, Džesi, on misli na sve. Bio si opomenut. Nas smo osmorica, a on je sam. To je da čovek poludi! Toga još nigde nije bilo! Nikom ne možemo više na oči.

— To bi bez sumnje bilo najbolje za vas — reče stranac grubo.

Fil razvuče usta.

— Ne raduj se prerano, stranče. I s tobom ćemo se obračunati, budi siguran. Nećete valjda vas dvojica da uobrazite da sa osmoricom možete tek tako izaći na kraj.

— Osam ljudi — ponovi čovek iz Misurija, podrugljivo premeštajući cigaru s kraja na kraj usana. Revolver je odavno vratio u opasač. — Tako, momci, a sada me slušajte. Ova trojica mogu da zadrže svoje oružje. Nisam baš siguran da se neću pokajati zbog svoje popustljivosti. Ali, to sad nije važno. Penjite se na svoje rage i gubite se odavde.

Presli je već bio u sedlu. Džobo i

braća takođe. Samo je Džesi Oliver stajao još uvek kraj konja.

— Videćemo se opet, mister...

— Ne bih vam preporučio — odvrati čovek iz Misurija nemarno.

— Kažem, videćemo se opet, a onda će stvari imati drugi obrt.

— Penji se u sedlo, brate — na-
loži mu stranac, i pohitaj prvom
berberinu.

— Kada se budemo ponovo vide-
li, napuniću te usijanim olovom.

— Ne zaboravi to — uzvрати mu
stranac. — To sa berbernicom veoma
je važno. Mislim da čovek mora
da bude uredno obrijan na dan svoje
smrti, Džesi Oliveru.

Ova pretnja formalno je kidala
nerve bandita Olivera. Pobledeo je
i vinuo se u sedlo.

Uskoro je osam bandita u galopu
odjurilo ka jugu. Trenutak kasnije
video se samo oblak prašine. Nisu
jahali baš direktno prema gradu.
Dve milje ispred Apač Rivera skre-
nuši su na zapad.

Sam Vinter brisao je oznojeno čelo.

— Bože moj, ala je to bila gužva,
mister! Još ne mogu da se priblerem
i shvatim šta se zapravo dogodilo.
Nebesa, ja sam jednom čuo nešto o
čoveku koji tako... da niste mož-
da vi?

— Uбудуće ću ići samo s puš-
kom — prekide ga stranac i zviznu
kroz zube. Iza kuće se pojavi di-
van ždrebac i stade uz čoveka iz Mi-
surija. Ovaj potapša životinju po
vratu i vinu se u sedlo.

— Mister, ja i moj sin vam du-
gujemo najdublju zahvalnost — re-
če Vinter.

Stranac odmahnu glavom.

— Pazite na sina i sebe! Do vide-
nja!

Zatim je obo konja.

Stari Vinter je zamišljeno gledao
za njim. Mali Stiv je izašao iz kuće
i stao kraj oca.

— Vraški momak — reče stari.

— Da — uzvрати mališan. — Ja
bih voleo da naučim da pucam kao
on.

Otac se okrete prema Stivu i ug-
leda pušku sačmaricu u njegovim
rukama.

— Stiv, šta je sad to? Šta si hteo
s tom puškom?

— Ležao sam spreman na podu.

— Zar s puškom?

— Da, naravno.

— Ali, Stiv, ja sam ti već rekao
da ne smeš da diraš pušku. Suviše
si mali.

Dečak se nasmeši:

— Ja mislim, oče, da ovde, u Ari-
zoni, niko nije suviše mlad za oruž-
je.

—O—

Sukob u dvorištu konjušnice do-
šao je do kulminacije.

Stari Indijanac proigrao je svoj
život pošto se usudio da napadne vi-
sokog belca, lovca na ljudske gla-
ve.

Roza Braun stajala je na vratima
i bespomoćno krčila ruke. Onda je
prodorno vrisnula. Kas Teker je po-
digao revolver. Na njegovom roša-
vom licu videla se krvava brazda
od noža starog Apača.

— Stani ispred dubrišta, pogani
crvenokošće! Kada padneš, treba da
ležiš tamo gde i pripadaš.

Indijanac je stajao mirno.

— Neka ti bude, pasji sine! Onda
ćeš tu i umreti!

Teker otkoči revolver. Hitac od-
jeknu dvorištem.

Ruka Kasa Tekera bila je prazna. Niko nije obratio pažnju na jahača koji je išao glavnom ulicom i ispred konjušnice lagano kliznuo iz sedla. Tek sad su ga ljudi pogledali. Držao je u ruci revolver, koji se još uvek dimio. Mirno ga je ponovo napunio i poveo konja u dvorište.

Metak je pogodio tačno u dršku Tekerovog revolvera i izbio ga je tako da je u širokom luku odleteo u prašinu.

Teker je piljio u svoju, sada praznu ruku. Zatim je podigao pogled prema čoveku koji je ulazio u dvorište, vodeći konja prema stepenicama kuće, na kojima je stajala mlada žena.

— Jeste li vi gospođica Braun?

Roza potvrdi.

— Otkud me poznajete, mister?

— Vaše ime je ispisano na kapiji. Mogu li da ostavim kod vas svog konja na nekoliko sati?

Roza je zbunjeno potvrdila, posmatrajući zaprepašćeno stranca. Kako se samo usudio? Verovatno nije ni bio svestan opasnosti onoga u šta se upustio, izbivši Kasu Tekeru revolver iz ruke.

Iznenada spašeni Apač priđe strancu, prihvati uzde od njega i povede ždrebe u štalu. Teker povika za njim:

— To je samo odlaganje, crvenokošče!

Onda se okrete prema strancu, koji je upravo hteo da prođe mimo njega. Lovac na ljudske glave ispruži ruku i uhvati stranca za rukav košulje. Ovaj zastade i pogleda Tekera u lice.

— Šta hoćete? — upitao je.

Teker protrlja nadlanicom bradu, pa prsnu u smeh.

— Čudna si ti ptica, momče!

Stranac se okrete na to. Onda Teker povika glasno:

— Stoj, momče! Inače ćeš u sledećem trenutku imati u leđima metak iz „Kloverlaufa“.

Stranac se ponovo okrete prema lovcu na ljudske glave.

— U leđima? Jeste li rekli u leđima?

— Da — procedi Teker — baš tako ćete ga imati.

Neustrašivi stranac ga je ispiti-vački posmatrao.

— Ja bih na vašem mestu obri-
sao krv s lica, kako bi se sledeći ožiljak bolje video, dugonjo.

Dugonjo! Zar je rekao „dugonja“? Posmatrači su stegli pesnice. Nadali su se najgorem. Baš je šteta za ovog hrabrog momka! Teker se igrao sa njim, mislili su, kao mačka s mišem.

— Jesi li spomenuo neki ožiljak, momče?

— Da, a sada me ostavi na miru. Gladan sam. Stranac je hteo da ode. Nije se još ni okrenuo, kad Teker izvuče „Kloverlauf“ iz džepa kaputa.

Praćen uzvikom, koji se zaorio iz desetina grla ljudi na kapiji, stranac se okrete, zamahnu desnom nogom i pogodi lovca na ljudske glave u ruku. Mali revolver polete u vazduh i pade u dubre. U dvorištu je vladala mrtva tišina. Ljudi na kapiji su samo razrogačili oči. To doista nije moglo biti istina. Ovaj čovek je udarcem noge izbio revolver dugonji Tekeru.

Nisu se još pribrali, kada odjeknu strančev glas:

— Slušaj me dobro, dugonjo, ja sam miroljubiv čovek. Ali, ako se

razgnevim, veruj mi, biće za tebe veoma vruće.

Najzad je krenuo prema kapiji. Lovac na ljudske glave gledao ga je staklastim pogledom. Ruka mu pođe ka opasaču u koji je bio zadenut meksikanski nož.

Posmatrači su se ukočili od straha. Niko nije uspeo ni da uzvikne. Ako je neko i mogao, nije se usudio. Strah se suviše duboko uvrežio u sve stanovnike Apač Rivera. Strah od ovog surovog čoveka.

Zviždeći, polete sečivo kroz vazduh. Kao oprugom izbačen, odskoči neznatac u stranu, a nož se zari u dovratnik, gde je ostao da se ljulja. Stranac uopšte nije pogledao u nož, samo je malo zabacio glavu u stranu i polako se vratio natrag u dvorište. Zastao je samo na pola koraka od Tekera.

— Mora da si me loše shvatio, dugonjo — rekao je mirno, što je ljudima bilo veoma čudno. Tekerovo lice, unakaženo ožiljcima od boginja i ranom Indijančevog noža, namah se izobličilo. Munjevito je dograbio stranca, za vrat, ali je ovaj spremno podigao ruke i snažno šakom udario Tekera po podlaktici. Stisak je odmah popustio.

— Kao što rekoh, mora da si me rdavo razumeo, dugonjo. Ne mogu da verujem da hoćeš tuču sa mnom, jer bi to bilo prilično nepromišljeno s tvoje strane.

Do tuče, od koje su svi posmatrači strepeli, nije došlo. Teker je samo piljio u svoga protivnika, ne shvatajući kako se sve to moglo da dogodi. Stranac ga potapša po ramenu i reče:

— Znaš, ono što ti rekoh, veoma je važna stvar, dugonjo. Nemoj to nikada da zaboraviš.

Zatim se okrenuo i izašao iz dvorišta.

Lovac na ljudske glave, Kas Teker, naišao je na protivnika kome nije dorastao. Pokupio je oružje, a onda krenuo na ulicu. Ljudi su mu napravili prolaz, a onda se brzo razišli svojim kućama.

Čovek iz Misurija zastade pred malom zgradom na kojoj je pisalo „Riversajd“ hotel i pope se uz stepenice.

Teker je stajao na sredini ulice, gledajući za njim. Stranac se okrete, podiže ruku u znak pozdrava i uđe u hotel.

Rošavi Teker procedi psovku, pa se zaputi u Rigerov bar. Vlasnik lokala drhtao je od straha i uzbuđenja. Pakao, zar je morao ovaj rošavi razbojnik da dođe sad k njemu? Teker stade uz šank, grubo odgurnu nekoliko čaša, koje se uz zveket razbiše.

— Dupli „Tenesi“, trovaču!

Riger mu pruži čašu drhtavom rukom, a ovaj ispi naglo, na dušak.

— Ko je onaj momak? — upitao je ne dižući pogled s čaše.

— Koji momak?

Na to se Teker naže nad šank, dohvati vlasnika za grudi i naglo ga povuče sebi.

Pljas! Pljas! odjeknula su dva oštra šamara.

— Znaš ti tačno šta ja mislim, momče. Govori, ili ću te udaviti golim rukama.

Naravno i Riger je posmatrao šta se dešavalo preko, u dvorištu konjušnice. Video je dosta, a sada je mucajući odgovorio:

— Ja... ja sam ga video, mister Teker, da, ali... ja ga ne poznajem.

Teker ga grubo odgurnu, tako da je ovaj tresnuo leđima o policu, na kojoj su bile naredane flaše, pa nekoliko flaša opleteše na pod.

Na stepeništu se začuše koraci. Teker se naglo okrete i već u okretu izvuče revolver, držeći ga na gotovs u levoj ruci. Prvo je ugledao stare, pohabane i iskrivljene čizme, skorele od blata i prašine, a onda i takve iste pantalone. Konačno, stepenik po stepenik silazio je starac izbornog lica, boje pergamenta.

— Ko je sad ovo? — promrsi Teker.

— Floyd Abston. On stanuje gore, u sobici u potkrovlju.

Starac uđe nesigurnim koracima.

— Možeš reći džentlmenu istinu. Ja sam nekadašnji vlasnik ove kuće. Naime, moje ime je...

— Šta hoćete — obrecnu se na njega Riger. — Hoćete u svoju uobičajenu šetnju.

— Čuti sada, kad govorim s ovim gospodinom. Morate da znate da sam poluslep, mister. Zbog toga mogu samo malo da se udaljim od kuće. Gotovo da više nikog i ne prepoznajem u gradu. Najveći broj mojih prijatelja leži na groblju.

— Izlazi, čoveče! — prosikta na starca lovac na ljudske glave.

Abston za trenutak zastade i klimnu glavom.

— Da, mister, odmah ću otići. Ja više ne pripadam ovom vremenu, ali ja ću govoriti sa šerifom Fosterom.

Na to ga Teker dokopa za okovratnik i naglo povuče.

— S kim to? — upitao je s nedvosmislenom pretnjom u glasu.

— On misli na starog šerifa, Fostera, mister Teker.

— Ko je taj? Sve mi se čini da sam to ime već negde čuo.

— Sigurno jeste. Foster je ranije bio prilično poznat na Zapadu. Bio je oblasni šerif u Regina Sitiju, a sad provodi ovde svoje poslednje dane.

Teker odmahnu rukom i pusti slepog starca.

— Te sitnice me baš i ne interesuju. Šta me se tiče taj isluženi šerif! Mnogo me više zanima onaj momak s kojim sam malo pre...

Abston ga prekide.

— Vi se ophodite s ljudima na veoma čudan način, mister.

Zatim se okrete.

Na to je još uvek razgnevljeni lovac na ljudske glave grubo udario nogom starca, tako da ovaj pade na pod bara. Uspravio se, stenjući i jecajući.

— To je bio podvig, mister. Nešto bih vas zamolio: recite mi svoje ime. Ja doduše, imam devedeset godina i ne mogu vam vratiti tu podlost, ali ću možda jednoga dana sresti čoveka...

Tekerova ruka kliznu prema koltu.

— Ne, to, dugonjo! — začulo se sa ulaza.

Teker okrete cev revolvera u pravcu vrata i odmah povuče obarač. Šest metaka jedan za drugim zagrmelo je ulicom. Od stranca međutim, nije bilo ni traga. Još pre nego što je ispaljen i prvi hitac, bacio se u stranu. Pošto je Teker ispraznio revolver, stranac se ponovo pojavio i stupio u bar.

Abston ga pogleda svojim poluslepim očima, no, nije uspeo da ga razazna. Stranac mu priđe i pomaže mu da ustane.

Teker je to spazio i hteo da is-

koristi momenat dok je stranac bio zauzet Abstonom. Pokušao je, naime, da izvuče mali revolver iz džepa kaputa. Na to stranac, koji je desnom rukom pridržavao starca, poteže levom svoj veliki „Bantlajn” i uperi ga Tekeru u grudi.

— Da ne tražiš možda ovo, dugonjo?

Lovac na ljudske glave stavi ruke na bedra.

— Sledeći put te neću promašiti, brate, u to budi siguran.

— Šteta — uzvрати stranac. — Izgleda da me uopšte nisi shvatio, dugonjo. Ja sam u osnovi miroljubiv i kod nas u Misuriju se sve mirno rešava. Hajde, dugonjo, pozovi me na jedno piće.

To je već bilo suviše za lovca na ljudske glave, Kasa Tekera. Teško je disao, ne znajući šta da kaže. Sada ga je taj momak još naterao da ga pozove na piće. Bio je suviše glup da shvati šta je čovek iz Misurija time hteo. Jasno je da nije hteo piće.

Da je, međutim, on pozvao Tekera na piće, ovaj bi morao ili da prihvati, ili da odbije. Ako bi odbio, došlo bi do borbe, jer je ovde odbiti nečije piće značilo izazov i smrtnu uvredu. Od toga svega nije bilo ništa.

Abston je pogrbljen pošao prema vratima.

— Ja ću govoriti sa šerifom. On se mora pobrinuti da ovakvi ljudi napuste grad.

— Gubi se, stari — brecnu se Teker na starca. — Ako tražiš put, najbolji je onaj koji vodi ka groblju. Tamo ti je još pre četrdeset godina bilo mesto.

Stranac je sve vreme stajao ćul-

ke, ruku prekrštenu na grudima. Teker mu priđe.

— Slušaj, momče, ti imaš vraški mnogo sreće. Da sam na tvom mestu, ne bih mnogo kušao sudbinu. Sa Kasom Tekerom nema šale.

— Teker! Čovek iz Misurija podiže levu obrvu. Znači, ti si taj. Čuo sam da si udesio Teda Alversona, momka koji je ustrelio rančera...

— Da, ja sam udesio tog razbojnika.

— Ustrelio si ga bez milosti — dodade čovek iz Misurija.

— Da, momče, ja sam ga kaznio zbog toga što je bio razbojnik. Bio je i razmetljiv, kao i mnogi drugi momci...

— I zbog toga što je bio umobolan, zar ne? — ubaci stranac brzo.

Teker je nervozno trljao ruke.

— Šta sad to znači?

— Pa — uzvрати čovek iz Misurija mirno — sedamnaest građana iz Hamari Tauna, odakle je bio, svedočila su da je bio umobolan. Zbog toga je i dobio samo godinu dana zatvora. Posle je i pobegao...

Teker nije sačekao kraj rečenice, nego se okrenuo i pošao prema vratima.

— Još ćemo se videti, momče.

— U to sam siguran — uzvрати stranac uz osmeh.

Vlasnik bara, glave uvučene u ramena, slušao je ovaj kratak razgovor, koji je podsećao na bure baruta. Pogled mu je sada počivao na vratima, iza kojih je iščezao rošavi Teker. Najzad se obrati čoveku iz Misurija.

— Helo, mister — promućao je.

— Helo, krčmaru!

— Šta da vam ponudim?

— Ništa, hvala. Došao sam, u stvari, samo da pogledam kako vaš

lepi bar izgleda iznutra. Do vide-
nja!

Čovek iz Misurija predstavljao je neku vrstu protivteže i strah od lovca na ljudske glave postao je daleko manji. No, iznenada ta protivteža nestade kao rukom odnešana.

Džes Oliver, Bat Kalagan, Fil i Ed Marlan i ostali članovi bande stigili su tog popodneva na uzvišicu udaljenu nekoliko milja od grada. Na svoju radost, ugledali su u daljini jednu jedinu, usamljenu kuću, okruženu šupama.

Oliver pokaza prema udoljici.

— Momci, vidim dobru priliku da se dokopamo oružja.

— U najgorem slučaju, nabavićemo revolver i jednu pušku — javi se Ed Marlan stenjući od bola od zadobijene povrede.

Izenada, njegov brat Fil zviznu kroz zube.

— Možda se varaš, Ed. Pogledaj malo bolje. Eno iza kuće vide se glave nekoliko konja.

— Aha, vidim...

— U redu, a tamo dalje vidi se trag teških kola, koji vodi iz daleka.

— Stanica za zamenu konja! Tamo ćemo naći sigurno više od jednog revolvera i jedne puške.

Svi banditi povikaše u glas i poteraše konje niz padinu. Prepredeni Fil Marlan nije se prevario. Bila je to zaista stanica za zamenu konja. Mladi, plavokosi momak, koji je upravo poslovao oko šupa, bio je jedan od radnika poštanske kompanije.

Uplašeno se okrenuo kada je iza

sebe začuo topot kopita. Banda ob-
razova polukrug oko mladog čoveka.

— Hej, Tom kako stoje stvari?

— veselim glasom upitao je Oliver, laktom naslonjen na jabuku sedla.

Mladiću je bilo hladno pri duši. Imao je veoma neprijatan predosećaj.

— Šta hoćete? — upitao je uzbuđeno.

Fil Marlan kliznu iz sedla i priđe mladiću.

— Žao mi je mali, ali mi imamo naređenje.

— Naređenje?

— Da. Moramo odmah da imamo pet revolvera, razumeš li?

— Pet revolvera! — mucao je mladi Bili Mit.

— Da, I nekoliko pušaka, takođe. Bili sleže ramenima.

— Onda ovde nemate sreće. Ja nemam ni pet revolvera, ni toliko pušaka u stanici.

Oliver dade mig visokom Batu. Ovaj spremno kliznu s konja izvuče prvom jahaću do sobe oružje iz opasača i uperi ga na mladića.

— Gde je oružje, dečko?

— Ja nemam oružja za...

Revolver u banditovoj ruci se oglasi tri puta. Kada se oblak barutnog dima razišao, mladi Bili Mit ležao je zgrčen u prašini.

Da je poživio još tri dana, napunio bi dvadeset i četiri godine.

Lupeži su pretresli stanicu i pronašli četiri revolvera i dve puške. Onda su odjahali u pravcu grada.

Tiha i napuštena ležala je stanica za zamenu konja. Dva vozača poštanske kočije, koji su posle dvadeset sati našli ubijenog mladića, sahranili su ga.

Divlji Zapad!

Jahali su u širokom poretku prema glavnoj ulici. Džes Oliver jahao je za konjsku dužinu ispred ostalih. Ljudi u kućama, koji su se tek povratili od prvog straha, premrli su ponovo.

Grupa jahača zastala je pred Kallagerovom kovačnicom. Oliver je izmenjao pogled sa ubicom Batom Preslijem. Dugonja ponovo kliznu iz sedla, kao što je već uradio i prilikom napada na stanicu za zamenu konja. Lagano je krenuo prema radionici. Fil Marlan išao je za njim, ne čekajući nalog Džesa Olivera.

Vrata se naglo otvoriše i na njima se pojavi kovač. Stajao je garav, opasan kožnom keceljom, sa velikim kleštima u desnoj ruci.

Presli zabaci malo glavu u stranu i upita gotovo blagim glasom:

— Gde je ovde gvoždarska radnja, mister?

— U Apač Riveru nema još takve radnje — uzvрати kovač.

— Tako, onda je krajnje vreme da je bude. Možda ćemo mi otvoriti jednu — procedi Fil Marlan i prope se na prste. Presli skide šešir i obrisa oznojano čelo.

— Vraški vruće danas!

Kovač je ćutao, ne sluteći ništa dobro. Iznenada dugonja prosikta.

— Potrebna su nam još dva revolvera.

— Može biti, ali ja ih nemam.

U Prislijevoj ruci se iznenada stvori kolt.

Preko, iz Arizona hotela, upravo je izašao jedan čovek. Stranac iz Misurija. Pošto su mu banditi bili okrenuti leđima, nisu ga odmah primetili. Bez žurbe je izvukao oružje

iz opasača, i doviknuo metalnim glasom preko ulice.

— Baci pucaljku, mršavi!

Pri odjeku ovog glasa, osam glava se uvuče u ramena. Bat Presli baci oružje. Čovek iz Misurija je stajao na ivici trema hotela.

— Dakle, ponovo smo se sreli momci. Prilično brzo.

Banditi su osetili porugu u strančevom glasu. Fil Marlan mu gnevno doviknu.

— Ne raduj se prerano, stranče! Za tebe smo pripremili posebno iznenađenje.

— O kej, momci, nemojte dozvoliti da dugo čekam. Još danas moram dalje.

Fil se isceri.

— Nije baš daleko tamo gde ćeš morati da odeš.

Kas Teker je izdaleka motrio i kada je hladnokrvni stranac izašao iz bara, odmah se nanovo vratio. Sve vreme stajao je naslonjen kraj šanka. Nije mnogo pio. Toni Riger, koji se malo povratio od straha, ljutito ga je gledao ispod oka. Konačno, zbog ovog lovca na ljudske glave više niko nije navraćao u bar. Strah, koji se uvrežio u ljude, bio je suviše veliki, pa se nisu usuđivali da uđu u bar. Osim toga, znali su da Federson u svojoj radionici teše dva sanduka.

Konačno Teker stupi na trem lokala. Osam lupeža ga je primetilo i lica im se ukočiše. U očima lovca na ljudske glave pojavi se opasan sjaj.

— Hej, momče iz Misurija, imaš li neprilike? — doviknuo je ironično.

— Ma ne, Teker, uopšte ne.

— Onda ćeš ih uskoro imati —
odbrusi rošavi sasvim drugejačijim
tonom i stupi na ulicu.

Zastao je kraj grupe bandita.

— Koliko da budemo načisto,
ovo su moji prijatelji.

Stranac klimnu glavom.

— Uvek je dobro imati dosta
prijatelja.

Teker malo saže glavu i počeo da
posmatra stranca ispod oboda šeši-
ra.

— Je li to sve što imaš da kažeš?

— Ma ni govora, mogao bih još
koješta da kažem, ali baš i ne mo-
ram.

— Da, štedi reči, momče. I onako
je došao kraj.

— Aha?...

Teker se sada obrati grupi bandi-
ta.

— Zašto ste već došli ovamo?

— Jer... — Oliver je mucao.

— Hteli su da obnove zalihe oruž-
ja — umešao se čovek iz Misurija.

Teker razvuče usta i procedi.

— Zaveži! Govorim sa svojim
ljudima.

— Aha!

Teker odmeri bandite jednog po
jednog. Onda se obrati Presliju, ko-
ji je izgleda važio za najboljeg
strelca među njima.

— Slušaj me dobro, Bat. Ovde u
gradu je od nedavno čovek, koji
mi smeta. Ja ću ti ga sada pokazati,
a onda ćeš mi ga zauvek maknuti
sa očiju.

Lice mršavog bandita iznenada je
dobilo boju meksikanske krčme, to
jest boju kreča. Teker to nije pri-
metio. Nastavio je da govori.

— Ovde se, naime, nešto dogo-
dilo, momci, o čemu ću vam kas-
nije pričati. Najvažnije je da ovaj

suviše bučan momak bude uklo-
njen. Dakle, Bat, na posao!

Niko se nije pomerio, pa ni Bat.
Sekunde su prolazile. Rošavi bandit
pogleda oko sebe, pa povika.

— Presli!

— Da, gazda?

— Dao sam ti nalog!

Fil Marlan podrugljivo se osmeh-
nu. Mrzeo je Olivera i njegovog
prijatelja Preslija već odavno i
smatrao da je ovo prilika za osvetu.

— Pošto ste vi po svemu sudeći,
gazda, već imali sukob sa strancem,
moram vas obavestiti da smo i mi
već natrčali na njega.

Teker ustuknu dva koraka.

— Šta? — upitao je posmatraju-
ći uplašeno Fila i Eda Marlana, a
zatim se okrenuo prema Oliveru.

Ovaj samo obori glavu i zagleda
se zbunjeno u vrh sedla.

Teker duboko udahnu vazduh.
Nervozno je trljao prste.

— Dakle, tako stoje stvari!

Čovek iz Misurija krajnje mirno
zapali cigaru i uputi se u konjuš-
nicu. Nije to učinio tek onako. Na-
protiv. Strahovo je da će se i ban-
diti tamo uputiti, što bi dovelo i
devojku i starog Indijanca u veoma
opasnu situaciju.

No, Tekerova banda nije povela
konje u konjušnicu Rozé Braun.
Rošavi vođa bande naložio je svo-
jim ljudima da konje smeste na
drugo mesto.

Onda su se uputili u salun, staja-
li uz šank i ćutke gledali čaše. Ko-
načno, Teker je prekinuo ćutanje.

— Jasno je valjda, da on mora
biti likvidiran.

Da, to je svima bilo jasno, ali je
još postojalo i pitanje: kako?

— Nas smo devetorica protiv nje-
ga. Svi bi se smejali da...

Fil Marlan iskapi do kraja svoju čašu i reče.

— Ja sam još dole, kod kolibe, rekao da je taj momak veoma opasan. Bila bi velika glupost potceniti ga.

— Ko to čini? — upita Presli.

— U svakom slučaju, broj protivnika uopšte ga ne zanima. Ono što nam je već nekoliko puta priredio, bilo je jedinstveno. Momak mora da je neki poznati revolveraš.

— Glupost — prekide ga Teker. — Revolveraš se ne tuče i ne služi pesnicama. Sigurno vam je i to pokazao.

— Udara kao konj — zaječao je Ed, koga je ruka još uvek bolela.

Banditi su ponovo začutili za neko vreme. Ovog puta se prvi oglasio mali Pinki Lup. On zabaci šešir na zatiljak i prođe prstima kroz kovrdžavu kosu.

— Možda je čovek od zakona — izgovorio je ustežući se.

Glasni povici su učutkali malog bandita.

— Glupost!

— Besmislica!

Oliver je objašnjavao.

— Nikad do sad nisam čuo za čuvara zakona, koji tako barata revolverom. Tako nešto bi se odavno pročulo.

Momak je opasniji od horde Apača.

Mali razbojnik, Pinki Lup, nije ni slutio pošto su ga prijatelji učutkali i ismejali, koliko je bio blizu istine.

U Rigerovom baru skovan je plan. Kas Teker i njegovi ljudi upravo su odredili način kako da najlakše uklone s puta opasnog stranca.

Stranac je u međuvremenu bio u

konjušnici i upravo osedlavao konja. Užarenih, tamnih očiju pogleda ga stari Indijanac, koji mu je pomogao.

— Beli čovek odlazi? — upitao je grlenim glasom.

— Da.

Apač samo klimnu glavom i privrsti kopče.

Stranac mu dobaci novac u ruku i reče.

— Ostatak je za tebe.

Indijančeve oči bljesnuše.

Kada je stranac izveo riđana u dvorište, ugledao je čoveka kako stoji uz mladu vlasnicu konjušnice. Bio je to stari doktor Garden. Kada je video da se stranac penje u sedlo, prišao mu je.

— Čujem da već hoćete da napustite grad, mister?

— Da, to sam upravo nameravao. Trebalo je samo da odmorim konja nekoliko sati.

— Jašete li daleko?

— Da, dole do Tombstona.

Lekar odmahnu rukom.

— Za ime božje! Ovde je već zlo, ali tamo dole, da, tamo je đavo uzeo uzde u svoje ruke. Klantonovi čine ceo kraj nesigurnim, sve do granice.

Stranac uzvрати mirno.

— To znam.

Stari Garden skide šešir i počeo zburjeno da ga okreće u rukama.

— Mister, imao bih jednu molbu.

— Da, slušam vas.

Onda ga je lekar obavestio o svemu što se desilo u Apač Riveru pre nego što je on stigao u grad.

— Zbog čega ste mi sve to ispričali? — ispitivao ga je čovek iz Misurija.

Preko lekarevog lica prelete senka.

— U redu, mister. Biću iskren. Ja sam vas malo pre posmatrao. Ovde, u konjušnici, a i na ulici, kada ste se poneli sa Tekerovom bandom. Došao sam u konjušnicu u nadi da ću uspeti da vas privolim da ostanete u gradu.

— Ali, ja vas ne razumem.

— Mister — lekar je zbunjeno mucao. — Znam šta ste hteli da kažete: treba da postavimo šerifa. Treba sami da se brinemo za svoju sigurnost. Znam, Ali sve to u ovom trenutku ne pomaže gradu. Ono što bi nama sada moglo da pomogne jeste čovek kao vi. Za ime boga pa cela vas banda respektuje i zazire od vas.

Stranac se gotovo neprimetno osmehnu.

— Ali, ima ih devetonica, a ja sam sam. Osim toga, ja sa tom bandom nemam ništa.

— Mister, Sam Vinter i njegov sin su malo pre stigli u grad. Otišli su kod Mark Longa u kupovinu. Longu je noga povređena, pa sam baš bio da ga obiđem. Tamo sam sreo Vinterove. Oni su mi ispričali sve o vama.

Čovek iz Misurija već je stavio levu nogu u uzengiju.

— Žao mi je, mister, moram dalje.

Već se vinuo u sedlo. Lekar žalosno obori pogled. Lice mu se zgrčilo.

Čovek iz Misurija bez reči ponovo sjaha, pa doviknu Indijancu:

— Hej, Džeronimo, odvedi konja ponovo u štalu.

Stari Apač spremno prihvati uzde.

Lekar prihvati strančevu ruku i snažno je protrese.

— Mister, mi ćemo vam se odužiti za pomoć. Ja ću se lično pobrinuti da...

Dva hica odjeknuše ulicom i prekidoše lekara u pola rečenice.

Čovek iz Misurija izađe na kapiju i ostrim koracima pođe, zveckajući mamuzama.

Banditi su stajali ispred Rigerovog bara. Izmakli su se kada je naišao. Teker je stajao ispred stepenica, na ulici, raskoračen. Okrenuo se i primetio jahača, koji je upravo nailazio sa istoka, jašući kroz poprečnu ulicu.

— Rik! Hej, Rik! — povika Teker. — Stižeš u pravi čas.

Jahač je bio čovek tridesetih godina, oštih crta i svetlih očiju. Nosio je meksičku bluzu i svetlo plavi bolero, lake pantalone i meksičke čizme.

— Rik Sanders! — kliknu Oliver. — Čoveče, otkud ti ovde? Nebesa! Upravo tragamo za sačmaricom.

Teker dodade glasno.

— Ovde u gradu je čovek, Sanders, koji treba da nestane. Razmetljiv je, prilično brze ruke i jake pesnice.

— Veoma brze — umeša se Fil Marlan.

— Ne za Rika Sandersa! — odbrusi mu rošavi vođa bande.

Čovek, koga su zvali Rik, prikovao je pogled za Tekerovo lice.

— Šta ćeš ti, Kas, dati za to?

— Čekam ovde nagradu za uceňenog bandita. U redu je!

— U redu, gde je taj čovek?

— Evo ga, upravo dolazi.

Sanders klimnu glavom i okrete se. Odjednom mu se lice izduži. Netremice je posmatrao čoveka iz

Misurija. Najzad je pokrenuo usne i prilično tiho izgovorio dve reči.

Banditi su ga ipak dobro čuli.

— Vajat Erp!

Tekerovo rošavo lice se zgrči. Pogled mu je ostao prikovan za čoveka iz Misurija. Onda je taj pogled skrenuo prema Sandersu.

— Je si li poludeo?

Sanders dublje navuče svoj prašnjavi stetson i ponovo se vinu u sedlo.

— Ne, Teker, ja nisam lud. Međutim, ne mogu da se otmem uverenju da si iznenada šenuo pameću.

Okrenuo je konja i odjahao u galopu.

Ništa ne shvatajući, Teker i njegovi ljudi, gledali su za njim.

Fil Marlan se prvi pribrao. Nagnuo se nad ogradu trema i prsnuo u smeh.

— Vajat Erp! — kikota se. — Grom i pakao! Vajat Erp! Samo nam je on ovde nedostajao. To mora da je glupa šala.

Teker je drugojačije reagovao. Lice mu je postalo oštro. Poznavao je Sandersa odavno i to veoma dobro, pa je bio uveren da njegov prijatelj, brzi Rik, nije zbljao šale.

Vajat Erp!

Pakao, ko bi to još pomislio? Ako je onaj čovek zaista slavni maršal iz Dodž Sitija, onda...

Da, šta onda?

Da li taj policijski pas tragač već zna nešto i koliko? Šta je već sve čuo ovde, u Apač Riveru? Šta li su mu momci, napolju kod Vinterove kolibe već izbrbljali? Ovaj čovek je nema sumnje, znao suviše. Ako je doista Vajat Erp, neće jednostavno okrenuti leđa, otići i ostaviti da stvari teku kako se to njemu, Teke-ru, dopada.

Sigurno neće.

Kacu Tekeru u trenutku prolete kroz glavu: Milt Rajs, Hogeter, Džek Donegan, Braća Klements, Džab Trask, Geo Hojt i još mnoga druga imena. Bila su to imena ozloglašanih razbojnika, koje je Vajat Erp likvidirao.

Šta li on uopšte radi ovde? Kako je stigao u grad? Da li je slučajno došao?

Sasvim izvesno da nije. Ovakav čovek ne dolazi slučajno u takav mali, beznačajni gradić kakav je Apač River. U to nema sumnje. Došao je sa određenim ciljem i iz određenih razloga.

Teker podiže glavu i srete pogled tamnoplavih očiju velikog maršala. Onda mu u glavi odjeknu njegovo sopstveno ime uz imena uhvaćenih i likvidiranih bandita.

Došao je zbog njega. Ta misao uvrežila mu se sada duboko i više ni za trenutak nije sumnjao da je ovaj čovek doista maršal Vajat Erp.

Da, to je on. Mora da je on. Njegova upadljiva pojava, samouverenost, izvanredna snaga, vešto rukovanje oružjem. Sada ga je čak čudilo da se svega toga nije ranije setio. Da nije ni malo o tim stvarima razmišljao.

—O—

Popodnevno sunce još uvek je žarilo. Dole, na reci, gde je bila koliba Sama Vintera, bilo je podnočljivo. Rečica Apač donosila je prijetno osveženje.

Vinter je stajao pred svojom kolibom i tmurno gledao pred sebe. Iako je ovaj dan doneo mnogo događaja i uzbuđenja, najžešće je tek predstojalo. Predstojalo je nešto što

će život starog Vintera izmeniti iz osnova.

Već do tog trenutka dan je doneo mnogo Samu i njegovom sinu, naviknutim na miran, jednoličan i oskudan život. Naročito je stari bio utučen. Zamišljeno je gledao u zemlju, u otiske mnogih kopita utisnutih u meko i vlažno tle. Još nikada do tad nije toliki broj jahača došao do njegove trošne kolibe.

Samjuelu Vinteru nije bilo prvi put da ima posla sa banditima. Ko je živeo u ovoj zemlji, živeo je u stalnoj opasnosti i morao je biti stalno spreman da tu opasnost dočeka, savlada, ne dozvoli da ga ona iznenadi. Pa ipak, ovo što se danas dogodilo, bilo je najgore i najteže što je u svom ne baš kratkom životu doživeo. Razbojnici su hteli da ga opljačkaju i ubiju. A Stiv, šta li sa njim učinili? Nije baš verovao da bi ga pošteđeli i tako ostavili svedoka svog nedela. Znači i njega bi ubili. Stari se strese pri toj pomisli. Podigao je pogled i osmotrio dečaka, koji bi kad nije imao drugog posla, uvek prosejavao rečni pesak. Težak, mukotrpan posao, za koji su se ljudi od pamtiveka uveravali da je uzaludan i besmislen.

Jasno, za sve ove godine, ništa naročito nisu našli. Ali su se i pored toga, ovde, na ovom mestu, u ovoj trošnoj kolibi dobro osećali i ovo parče penka smatrali svojim domom.

Pre jednog sata, vratili su se iz grada, gde su kupili najneophodnije stvari: so, šećer, duvan i municiju.

Sunce je već bacalo duge senke. Vinter je obišao oko kuće i pregledao prozore. Da, sada je morao o svemu da vodi mnogo više računa. Nije ništa govorio, a ni mali Stiv,

ali su obojica zazirali da će se ovoga dana još nešto dogoditi. Naravno, nisu znali šta će to biti, ali su očekivali nepredviđeno. Stari Vinter je zastao, posmatrajući put prema zapadu. Negde tamo daleko nalazio se grad. Kuće nisu mogle da se vide. Baš kada je pošao u kuću, učinilo mu se da se Stivova senka još više izdužila. Stari Vinter zagazi u vodu do mesta gde se završavala sinovljeva senka. Nije mu bilo do šale, ali znajući da mu je mališan još pod utiskom današnjih događaja, reče:

— Hej, Stiv, nadam se da nećeš toliko porasti kolika ti je senka! Onda bi ti koliba bila premalena, a sigurno bi bio i najviši čovek u Državama.

Dečak okrete glavu i nasmeja se. Vinter se zagleda u vodu. Iznenada se trže. Šta je to bilo? Zar nešto nije zasvetlelo na dnu potoka? Ne, danas se više neće saginjati. Ranije, posle dva grumenčića, sagnuo bi se, činilo mu se, milion puta i uvek mu je izgledalo da je nešto zasvetlucalo, pa bi zahvatao sitom i dalje sve do unedogled. No, uvek je to bilo varljivo svetlucanje, prelamanje svetlosti u vodi, naročito u popodnevrim časovima, kada je sunce klizilo prema zapadu. Vinter je već hteo da se okrene i pođe, ali ga je ipak to svetlucanje na dnu privlačilo kao magnet.

— Stiv!

— Da, oče.

— Hodi ovamo.

Dečak ostavi sito na obali i zagazi u potok prema ocu. Stari Vinter stajao je uspravljen i gledao preko vode.

— Da, oče?

— Stiv, ispred mojih nogu nešto svetluca na dnu potoka.

Dečak klimnu glavom. Stotine, hiljade puta tu je rečenicu čuo iz usta svog oca, ali se uvek otac sam saginjao.

— Gde to, oče?

Vinter nije više gledao vodu, nego je pogledom preleteo savanu, koja se prostirala nepregledno pod plavo ljubikastim nebom.

— Pa, Stiv.

Ne okrećući glavu, stari pokaza na vodu. Vazduhom se prolomi uzvik. Dečak je vrisnuo koliko god ga je grlo nosilo, dok mu se voda slivala niz ruke. Vikao je:

— Oče, oče!

Stari ga nije odmah pogledao.

— Oče, to je zlato!

— Znam, dečko. Video sam ga kako se svetluca na dnu.

— Oče, pogledaj ovamo! To je veliki, ludo veliki grumen zlata! Ne može biti pravi, oče.

Suze su gušile dečakovu bujicu reči.

Tek tada se Samjuel Vinter okrenuo i pogledao svetlucav predmet, koji je Stiv držao obema rukama.

Oči mu se razrogačiše.

— To i jeste zlato, Stiv. Pravo, pravcato, čisto zlato. Veliki komad, najveći koji sam do sad video. Verovatno i najveći koji je ikada neko našao.

— Drži ga čvrsto, oče. Ja ću tražiti dalje.

Stari energično odmahnu glavom.

— Ne, Stiv, ne treba više da tražiš, dečko. Hodi, treba da ostavimo rečicu na miru.

— Ali, oče!

— Ova reka dala nam je više ne-

go što nam pripada, dečko. Hodi, treba sada da je ostavimo na miru.

Stupili su na obalu i položili veliki grumen na pesak. Zalazeći zraci sunca su ga obasjavali.

Stari upita sina.

— Stiv, hoćeš li ikada zaboraviti ovaj dan?

— Nikada, oče! Ja ga i da nije bilo zlata, ne bih zaboravio.

Dugo više nisu pregovarili ni reč. Samo se čulo, tiho žuborenje rečice, koja je tako bogato nagradila višegodišnji trud i upornost oca i sina.

— Koliko otprilike vredi ovaj grumen, oče?

— Ne znam — uzvрати stari Vinter. — Zaista ne znam, dečko. Ipak, u jedno sam siguran, a to je da vredi veoma mnogo. Tako mnogo vredi da ga moramo čuvati kao i svoje živote.

Iz daleka se začuo potmuli topot konjskih kopita. Stiv podskoči.

— Oče, oni dolaze.

Stari se uspravi.

— Ko to dolazi?

Dečak je ćutao. Još uvek se čuo topot, a sada se u daljini video i oblak prašine.

— Idi po konje, Stiv — reče Vinter tiho.

Dečak otrča. Uskoro se pojavio vodeći dva neosedlana vranca.

Sam Vinter budno je motrio oblak prašine koji se približavao.

— Prekasno je, sine.

Glas mu je bio prigušen.

Prema kolibi grabilo je oko šest jahača. Prvo su prepoznali belca, koga je jahao mršavi Bat Presli.

— Prekletstvo, to su oni lupeži!

— povika dečak.

— Da, to su oni.

Između oca i sina, na pesku je le-

žao veliki grumen zlata. Mora biti da se njegov sjaj video iz daleka. Tako je bar izgledalo starcu, koji je očajnički pogledao na skupoceni metal.

— Zar smo te našli samo zbog toga da nam poslednji časovi budu pozlaćeni?

Onda iznenada skide svoj veliki šešir i stavi ga preko grumena, pa povede svog sina nekoliko koraka dalje. Jahači su bili već blizu kolibe. Napred je jahao ričobradi Oliver, a za njim Presli i Fil Marlan. Ed je ostao u gradu, jer ga je povređena ruka veoma bolela.

Na nekoliko jardi od starca i dečaka zaustaviše konje. Džes Oliver se podboči na jabuku sedla i odmeri starca ljutitim pogledom.

— Fil — rekao je ne okrećući se prema svom pratiocu.

— Da!

— Zar jutros nisi nešto pitao ovog starog lupeža?

— Da, Džes, pitao sam ga.

— I?

— Prekinuli su nas u razgovoru, Džes.

— U redu, onda sada možeš da nastaviš razgovor.

Sa rečice je dopirao blag povetarac i mrsio starčevu prosedu kosu.

Lepši život, koji je trebalo da počne za Sama Vintera i njegovog sina, nestao je pre nego što je i počeo.

Tri jarde iza njega, sakriven velikim šeširom, nalazio se grumen izvađen iz nedara male Apač reke. Da su ga banditi mogli da vide, svakako bi im oči poispadale iz duplji.

Fil kliznu i stade pred starca i njegovog sina. Samo je gledao starog, ne govoreći ništa.

Stiv je grčevito stegao svoje male pesnice.

Marlan se prope na vrhove prstiju i zadenu palčeve u opasač. Teško da bi ga iko mogao razlikovati od njegovog brata Eda. Najзад je progovorio tiho, izveštačenim glasom.

— Razgovarali smo o tvom plenu, stari.

— Da, uzvрати mirno i sigurno stari Vinter i sam se čudeći svojoj hrabrosti.

Fil pogleda ostale bandite, pa nastavi.

— Dobro da se sećaš, stari. Dakle, o tome smo razgovarali.

Na to se dečak umeša.

— Šta vi, u stvari, hoćete?

— Zaveži, dečake! — odbrusi Marlan grubo. Onda se ponovo obrati ribaru i upita ga na isti podrugljiv način.

— Ti si sigurno ovde nešto našao? Konačno, ne prave se brane, ne skreće voda, a svakako ne kupuju ni takva sita kada se ne bi moglo naći zlato.

— Ne? — upita stari Vinter. — A ja sam, međutim, viđao ljude koji su imali konje, a nisu znali da jahu. Čak sam video i nekolicinu koji imaju revolvere, a pri tom ne znaju da pucaju.

Marlan promeni boju i okrete se ka ostalima, na čijim licima nije mogao ništa da pročita.

— Slušaj me, stari — breкнуo se sada na Vintera. — Nešto ću ti reći. Ako računaš na onog momka od danas pre podne, onda si u zabludi. Koliko da znaš, mi smo ga udesili.

Na licu starog Sama Vintera, izbrazdanom stotinama bora, nije zaigrao ni jedan nerv, a bandit nastavi:

— Da, udesili smo ga. Konačno, ne možemo dozvoliti da nas koje-kakvi lupeži i skitnice maltretiraju.

— On nije lupež!

Mali Stiv je to rekao ljutito i glasno. Jahači se trgoše, a Fil Marlan se izmače korak unazad. Džesi Oliver je poterao svog konja uz Filovog i nagnuo se preko sedla prema dečaku.

— Tako znači, on nije lupež? — upitao je jedva savladujući gnev. A, ko je onda?

Dečak je ćutao. Vođa grupe bandita isturi glavu napred kao ptica grabljivica i povika hrapavim glasom.

— Pitao sam ko je on?

Stiv Vinter je mirno posmatrao bandita i ćutao. Džes Oliver munjevit izvuče iz pojasa korbač. Kao udarac groma dečakovo lice pogodi kožni remen. Stari ribar se zgrči kao da je njega pogodio korbač. Očekivao je da mu sin krikne od bola. Čekali su i drugi. Međutim, dečak nije pustio ni glasa, samo je čvrsto stegao zube. Oliverova desnica je drhtala.

— Odmah da si mi rekao ko je onaj momak?

— On to ne zna, umeša se stari Vinter.

— Zna i te kako! — urlao je Oliver.

— Ne može da zna, nas dvojica smo ga danas pre podne videli prvi put u životu.

— U redu, nije isključeno, ali vam je zato mogao reći ko je.

— Ništa nije rekao. Osim toga, potpuno je svejedno ko je. Prolazio je ovuda, video da smo napadnuti i pomogao nam.

— Kako nam je samo pomogao! — umeša se dečak.

Ponovo zazvižda korbač kroz vazduh. Ovog puta, međutim, nije pogodio cilj, jer je mladi Stiv Vinter vešto odskočio u stranu.

Grč besa na licu Džesa Olivera popusti i on iznenada prste u divlji smeh.

— Ha, ha, ha, još ćeš ti podskakivati, dečko, to ti obećavam. Napred, govori ko je bio onaj crni momak!

— Već sam vam rekao da ne znamo — ponovo se umeša ribar.

— Ja znam — reče mali Stiv odlučno.

— O, znaš, dakle. Onda, konačno, reci.

— On je čovek, koji će vam udarac bičem sigurno vratiti, misli Oliver.

Bandit je teško disao. Nervoznim pokretima je ponovo namotavao bič. Na to Fil Marlan zasikta.

— Hoćeš li nam, prokleti mali lupežu, konačno reći šta znaš!

Stiv je ćutao.

Bat Presli kliznu iz sedla i priđe bliže. Odgurnuo je Marlana u stranu govoreći:

— Pusti mene. Ja sam tome vičniji.

Fil Marlan mrzeo je ovog čoveka, kao i njegovog prijatelja Olivera. Ipak, morao je da se izmakne u stranu, jer su obojica bili prijatelji vođe bande. Presli stade na korak ispred dečaka tako da mu je gledao u čuperak kose na temenu.

— Dobro pazi, momče, sada ću te ja pitati, a ti ćeš odgovarati. Ne odgovoriš li, biće batina. Lažeš li, opet ti batine ne ginu. Dakle, jel' jasno? Ko je onaj čovek?

— On jaše za zakon.

Na obali male rečice, vladao je nekoliko trenutaka tajac. Bat Presli pogleda značajno Olivera, a zatim svojom košćatom rukom pilepi dečaku snažan šamar.

Stiv se zatetura u nazad. Presli reče sasvim tiho.

— Dođi ovamo.

Dečak poslušno priđe.

— Pitaj starog — naredi Oliver.

— Vidiš da deran ne zna ništa.

Bat Presli zakorači dva koraka u desno i ukopa se ispred starog ribara.

— Ko je onaj momak?

— Pojma nemam.

Zvučno je odjeknuo šamar. To se ponovilo više puta. Stari nije umeo da odgovori i dobio je udarce. Posle četvrtog se skljojao na tle. Tada dečak podskoči i povika.

— Da ga nisi više dotakao, razbojnice!

U desnoj ruci mu je zablistao nož. Presli se na to samo nasmejao. Svakako da za tako okorelog bandita to nije predstavljalo ozbiljnu pretnju. Jasno, nije ni slutio da će mu život trajati još samo nekoliko sekundi. Kada je zamahnuo da udari nogom bespomoćnog čoveka, koji je ležao na zemlji, dečak zamahnu indijanskim nožem. Razbojnik Bat Presli nije pustio ni glasa. Pogođen u sred srca, samo se srušio. Zločinac je konačno bio mrtav. I to pogođen nožem četrnaestogodišnjeg Stiva Vintera. Inače, u dvema državama je za Preslijem kružila poternica zbog višestrukog ubistva, pljačke, tuče i drugih prestupa.

Sam Vinter uspeo je da se uspravi, zapravo klečao je na zemlji i kao da ništa ne shvata, piljio u mrtvaca. Najzad, kad se malo pribrao, okrenuo je glavu i pogledao svog

sina, koji je stajao na četiri koraka od njega, ozbiljan i odlučan, lica bledog kao kreč.

Banditi su i dalje sedeli na konjima i posmatrali scenu. Niko, međutim, nije rekao ni reč. Ribar se stenjući uspravio i obratio se vodi grupe.

— Oliver! — rekao je gotovo jecajući. — Mene možete odmah ustreliti, ako hoćete, ali poštedite dečaka, molim vas!

— Oče! — razlegao se dečakov krik. — Oče, neću da živim, ako tebe ubiju!

Dečak iznenada počeo da trči prema kući. Fil Marlan poteže kolt i uperi ga na Stiva. Vinter mu se baci u noge, tako da metak odlete u stranu. Tako je ribarev sin uspeo da umakne u kuću. Samo minut kasnije se kroz odškrinuta vrata pomolila cev puške.

— Marlan, pusti mog oca! — vikao je dečak.

Fil Marlan, koji je posle promašaja, svom žestinom navalio na starog, ukopa se u mestu. U to se zaori i Oliverov glas.

— Čekaj, Fil! — Onaj balavac drži pušku.

Ostali jahači su sedeli ćuteći u sedlima. Fil Marlan je, međutim, smatrao da treba nešto da učini. Držeći uperen revolver, uzviknuo je.

— Tako, stari, tvoje...

— Baci kolt, Marlan! — vikao je dečak. — Moj otac ti je to uсталom jasno rekao: tom spravom ne umeš da rukuješ. Ako se samo pomakneš, ležaćeš pored onog dugonje.

Fil okrete glavu i upitno pogleda Olivera.

— Hej, Džes, šta da radim?

— Deran, naravno, blefira.

Na to odjeknu prvi hitac iz prav-

ca kolibe i skide vođi grupe razbojnika šešir s glave. Još dok je prvi hitac odjekivao, čulo se oštro repetiranje puške. Oliver proguta pljuvačku.

— Grom i pakao, Fil, penji se na konja.

Lica izobličena od gneva, Fil Marlan se vinu u sedlo.

— Odjahaćemo — reče Oliver glasno.

Okrenuli su konje i lagano se uputili prema drumu. Tada je Stiv Vinter, koji se sve vreme ponašao vrlo mudro i promišljeno, učinio krupnu grešku. Napustio je svoje skrovište u kući i potrčao prema obali rečice, ka ocu. Stajali su jedan uz drugog i gledali za jahačima, koji iznenada okrenuše konje prema rečici i za čas opkolili Vinterove.

Fil Marlan se zlokobno smešio.

— Dakle, evo nas opet. Smatram da nas je ovaj deran stajao suviše vremena. Šta misliš ti Džes?

— Pre svega bih hteo da saznam ko je bio momak.

Dva razbojnika kliznuše iz sedla i uzeše ašove, koji su stajali naslonjeni na kolibu. Odmah pored vode počeli su da kopaju raku. Stari Vinter je posmatrao zadihane bandite i na svoje užasavanje utvrdio da je raka prevelika za jednog mrtvaca. Marlan je takođe, sjahao s konja i stajao pored ribara i njegovog sina. Sada se postavio tako, da se šešir, ispod koga je bio skriven grumen zlata, nalazio jedva na pola jarde od njegove desne noge. Vinter je odavno prestao da misli na zlato. Jedna jedina misao uvrežila mu se u svest: kako da spase svog sina. Nepokolebljivo je odlučio da se kao lav bori za život dečaka. Učinilo mu se da je našao rešenje i odmah je pokušao:

— Otkrio sam nalazište u potoku, Oliver — rekao je žustro.

Dečak naglo podiže glavu.

— Oče, zašto im to govoriš, to su razbojnici.

— Umukni, balavče — zasikta Oliver. — Zato što si ubio mog prijatelja Preslija, ležaćeš uz njega, ovde na reci.

Raka, koju su još uvek kopala dvojica bandita, bila je prevelika i za dvojicu.

— Isprao sam veliko blago, Oliver. Veoma veliko...

— Oče! Oni to ne zaslužuju! Mi tako i tako moramo umreti...

— Budi miran, Stiv. Pokušavam da pregovaram sa mister Oliverom. On ne zna šta posedujemo.

Ridokosi bandit iskrenu glavu i podozrivo odmeri Vintera. Onda se samozadovoljno osmehnu. Njegova je ideja naime, bila da je ovaj stari čovek otkrio zlato.

— Tako, znači, dočepao si se zlata?

— Da, velikog blaga, kao što sam vam već rekao.

— I, gde se ono nalazi?

— Blizu grada.

Oliver je neko vreme zamišljeno trljao bradu, a onda pogledao redom svoje pratilce, Sva ta lica bila su bezizrazna, uključujući i Marlanovo. Najzad mu Fil reče.

— Nećeš valjda uleteti u klopku tog starog lupeža, Džes?

— Umreće u trenutku kada budem utvrdio da nas je slagao i pokušao da uvuče u zamku — reče Oliver patetično.

„Moram da umrem“, mislio je ispirać zlata. „Ovde ili na nekom drugom mestu, oni će nas ubiti. Postoji malena šansa da se izvučemo, ukoliko dovedem bandu blizu grada“.

Vinteru, jasno, nije bilo nepoznato da u Apač Riveru teško ima osobe koja bi se usudila da se suprotstavi bandi, ali je hteo u svakom slučaju da bar pokuša.

U razbojniku Džesu Oliveru probudila se pohlepa. Još uvek je žuti metal zadržao svoje čarobno dejstvo i posle svih trideset godina od kako je u poljima Sakramenta otkriven u velikim količinama.

Zlato! Kako život može da izgleda kada se poseduje zlato! Kako čovek može divno da živi kada je bogat. Kada se ne mora iz dana u dan žuljati sedlo i svaki veći grad obilaziti u velikom luku. Kako bi divno bilo biti nezavisan od ove gnusne gornje i njihovog unjkavog vođe. Sama pomisao na Kasa Tekera dovodila je ričokosog bandita do besa. U stvari, strahovao je od njega. Mrzeo ga je od dana kada je u Virdžinija Siti-ju, gde je devetnaestogodišnjeg Vinsa Hamonda jednostavno ustrelio samo zbog toga jer nije dovoljno brzo izvršio njegovo naređenje. Ta mržnja postala je još dublja od dana kada je Teker užasno nervozan pred napad na poštansku kočiju, ustrelio veselog Bila Rajta, samo zbog toga što je svirao na usnoj harmonici. Surovi Teker je ubio još trojicu momaka iz bande zbog sličnih stvari. Svi članovi bande, bez razlike, mrzeli su ga svim bićem i bili sa njim jedino iz straha. Sada se nalazio u blizini grada, bar tako je obavestio svoje ljude. Oliver je neko vreme bio neodlučan šta da učini. Konačno, nije smeo ništa da preduzima na svoju ruku. Pomisao da će ovaj neočekivani plen možda omogućiti da napusti Tekerovu bandu, činila se izuzetno primamljivom. Znao je da su svi ljudi uz Tekera, jer se plaše.

Doživeli su da zajedno sa Tekerom gone Dragera samo zbog toga što je napustio bandu. Devetnaest dana i devetnaest noći jahali su za njim uzduž i popreko po Novom Meksiku sve dok Teker nije uhvatio i ustrelilo „izdajnika“.

Strah ih je držao uz vođu. Teker je imao poseban način rada. Istupao je svuda kao lovac na nagrade za učenjene odmetnike od zakona, saterivao ljudima strah u kosti i istovremeno pripremao veliku operaciju. Obično je to bila pljačka banke, pošte ili kase neke velike radnje.

Sada je u Apač Riveru čekao na tri stotine dolara nagrade. Šta je još smerao, ostali članovi nisu znali, pa ni Džesi Oliver.

Zlato! Ova prastara magična reč uzmutila je sve u razbojniku Oliveru. Sjaj žutog metala zasenio je sve ostalo. Posedovaće zlato, mnogo, mnogo zlata!

Stari ribar, koji je sada stajao pred njim, sigurno je kroz sve ove godine sakupio lepu gomilu zlatnih grumenčića.

— Gde si sakrio zlato? — upitao je oprezno.

— Blizu grada, već sam vam rekao.

— A zašto baš tamo? — pitao je Oliver podozrivo.

— Zato što ovde, napolju, nisam siguran.

— A tamo? Misliš da je zlato tamo sigurno?

— Da.

— Razmisli, Džesi — umeša se Marlan. — Čak i da je stari zaista kod grada sakrio zlato, nećemo uspeti da ga dobijemo.

— Ako nam životi budu poklonjeni — reče Vinter — dobićete sve moje zlato.

Marlan pogleda šešir koji je ležao na zemlji. Zamahnuo je nogom da ga odgurne, ali je udario na neki tvrdi predmet i zajaukao od bola. Gotovo jedan minut je skakutao u mestu, a onda se hramajući ustremio na starog ribara. Otac i sin zadržase dah. Marlan stade ispred Vintera, isturi bradu i promrsi.

— Ovo je verovatno još jedan od tvojih lukavih trikova, stari, da staviš svoj prljavi šešir na kamen.

Stari je osećao kako mu srce uzbuđeno udara. Ipak, uspeo je da prilično mirno odgovori.

— Pa, konačno mogu u svom dvorištu, svoj šešir da stavim gde mi je volja. Najzad, niko nije morao da ga gura nogom. Razuman čovek bi ga podigao i rekao: evo vašeg šešira, mister Vinter.

Marlan prсну u neobuzdani smeh, a za njim i svi ostali razbojnici.

— Treba ovom prokletom momku još da dodam šešir! Jeste li čuli ovo, momci, ha, ha, ha!

Samjuel Vinter za trenutak zatvori oči. Nebesa, grumen zlata ležao je još uvek skriven na zemlji. Srećom, sve je dobro prošlo. Radost mu je bila kratkog veka. Već u sledećoj sekundi situacija se opasno izmenila. Oliver priđe Marlanu. Rivali za naklonost šefa bande pogledaše se.

— Slušaj, Fil, ti si u zabludi. On nije nikakav prokleti momak, nego jedan džentlmen, koji hoće da nas odvede u svoje skrovište i sa nama podeli svoje zlato. Takvom čoveku pripada da se mlađi sagne i podigne mu šešir.

Posle ovih reči, Oliver odbrusi oštro:

— Podigni ga!

Fil Marlan se iznenada promenio. Kao da je postao veći i širi.

— Šta si to rekao, Džesi? — upitao je s nevericom.

— Rekao sam ti da treba da mu podigneš šešir — odvrati Oliver.

— Doista mora da si poludeo!

Rekavši to, Marlan se okrete i pođe prema kolibi. Oliver je viknuo za njim iz sveg glasa. Glas mu je bio izobličen od gneva, tako da se u tom uzviku s mukom moglo razabrati ime Fil. Međutim, Marlan je mirno nastavio da ide prema svom konju. Vinuo se u sedlo i poterao konja u pravcu drumu. Ridokosi Džes Oliver je stajao na istom mestu kao ukopan, izobličenog lica.

— Sad ću ga naučiti pameti, tog lupeža! Fil, stoj, okreni se, treba da govorim sa tobom!

Marlanu nije padalo na pamet da ga poslušati. Jahao je dalje.

— Poteži — vikao je za njim Oliver.

Marlan nije prihvatio ni izazov. Čak nije ni podstakao konja da ide brže. Oliver izvuče revolver iz opasača i podiže ga. Zatim se okrete za trenutak i pogleda svoje pratioca. Pred sobom je, kao uostalom i uvek, video samo ravnodušna lica. Uz povok je vratio revolver natrag u futrolu i promrsio.

— Dokonaću ja njega već.

— Možda — reče bandit koji je do njega stajao. Oliver okrete glavu.

— Kako to misliš?

— Onako kao što sam i rekao.

Oliveru su počele usne da podrhtavaju.

— Ako sam rekao da ću ga još danas dočekanati, onda je to tako i nikako drukčije. Ja sam zamenik Kasa Tokera i biće ono što kažem.

Onda se obratio Vinteru.

— Slušaj me, stari, ti ćeš sad jahati sa nama i odvesti nas do svog

skrovišta. Jao tebi ako se nas obmanuo. Svaku ću ti kost slomiti na tri dela. Ni derana ne čeka bolja sudbina. Hajde, mališa, idi sa mojim momcima i donesi sedla. Dvojica neka zatrpaju grob!

Ubijeni bandit Bat Presli spušten je u raku i bez ikakvog sažaljenja svojih prijatelja sahranjen.

Sam i Stiv Vinter osedlaše svoje konje. Kada su već bili u sedlima, Džes Oliver pogleda šešir na zemlji i postavi pitanje, od koga je Vinteru srce za trenutak prestalo da kuca.

— Zašto ne staviš svoj šešir, stari?

Odgovor je bio munjevit. Izgovorio ga je Stiv.

— Moj otac nikad ne bi stavio šešir, koji je bandit odgurnuo nogom. Mi iz Kalifornije smo ponosni.

Stari Vinter dobaci svom dovitljivom sinu zahvalan pogled.

— Ol rajt — reče Oliver, kome se najednom užasno mnogo žurilo. Nije čak imao ništa protiv što je njegov čovek Marlan nazvan banditom.

Mala grupa krete. Uskoro su pred sobom ugledali jednog, jedinog jahaća. Oliver se zagleda u daljinu i nabra obrve.

— To je Fil.

Uskoro su ga stigli i pretekli, jer Marlan nije ni pomišljao da im se pridruži. Naprotiv, kada mu se činilo da ga ostali više ne mogu videti, poterao je konja i okrenuo ga u pravcu ribarske kolibe. Neko je ipak primetio kuda se Fil uputio: stari Vinter. Oborene glave, nastavio je put. Niko nije slutio kakve ga brige more. Sam Vinter je bio uveren da će razbojnik pretresti kolibu i sasvim sigurno podići šešir. Onda će veliki grumen zlata, koji mu je reka poklonila, biti nepovratno izgubljen.

Jahali su gotovo do samog grada, a onda su nepunu milju ispred naselja, skrenuli na jugozapad.

— Gde je to? — upitao je Oliver, koji je jahao uz ribara.

— Ja ću vam pokazati, ne ispitujte me stalno.

— Hej, nemoj da uobražavaš da se sada možeš izvući, stari — upozorio ga je razbojnik. — Lako mogu da se predomislim i vratim.

Džes Oliver je to rekao, ne znajući da bi za njega zaista bolje bilo kada bi okrenuo konja.

Grad im je ležao na dohvat ruke. Sunce je već odavno klonulo prema zapadu, pa je nebo bilo narandžasto crvene boje, koja se pretapa u ljubičastu.

— Gde je to? — upita Oliver posle izvesnog vremena, kada su stigli do uzvišice na zapadnoj strani grada.

— Sačekajte, rekao sam — odgovori stari.

Stiv nije imao pojma šta otac smera, niti kako misli da se izvuče iz ova paklene situacije. Sam Vinter je doveo grupu na četiri stotine jardi od ivice grada. Oliver zaustavi konja.

— Hej, šta to znači? Ti se sve više i više približavaš kućama!

Vinter okrete glavu i prezrivo odmeri razbojnika.

— Hoćeš li ti zlato, ili nećeš?

Vođa grupe pogleda ispod oka ostale i odgovori.

— Naravno da ga hoću, no možda je to...

— To ćeš videti.

Oliver se ponovo obazre. Kada mu se učinilo da ga pratioci ne mogu čuti, procedio je kroz zube:

— Hteo bih da znam koliko toga ima, stari? I tebi će to koristiti.

Vinter ga pogleda upitno.

— Govoriš li istinu?

— Da! Možeš se potpuno osloniti na mene!

„Banditska zakletva“, pomisli Sam Vinter. „Ko bi još u nju poverovao.“

— U redu, ako mene i dečaka pustiš na slobodu, pružiću ti priliku da ti prvi dođeš do zlata: ostavićeš ostale pred ambarom da čekaju, tako da ćeš imati vremena da prvo napuniš džepove, pre nego što stignu ostali.

Razbojnikovo lice postalo je žučkasto od uzbuđenja i pohlepe. Gotovo se činilo da mu je i lice primilo boju zlata.

— U redu, stari — rekao je hrapavim glasom — ali, šta ti tu lupe-taš o nekom ambaru. Nećeš valjda da mi kažeš da si grumenje zlata sakrio blizu ambara?

— Ne kod ambara, nego u samom ambaru.

— Mora da si poludeo!

— Ne, sigurno nisam. Ko bi u nekom starom, polusrušenom ambaru još tražio zlato.

To je razbojniku zvučalo dosta ubedljivo, pa ipak je u dubini njegove crne duše ostao trag sumnje.

— Ne zaboravi, stari! Ako misliš da nam podvališ i uvališ nas u neku nevolju, napraviću od tebe drvca za potpalu.

Vinter je jahao dalje. Sve više i više su se približavali gradu. Banditima se to nije baš mnogo dopalo, pošto su inače nešto podozrevali. Međutim, ništa nisu rekli jer ni vođa grupe nije. U glavi mu je bila samo jedna misao, koja se mogla iskazati jednom jedinom reči: zlato. Rečno zlato, koje je najčistije i najvrednije od svih vrsta zlata. Oliver je

često u planinama viđao grumenje, koje su kopači odvajali, ali ono je prvo trebalo da se čisti i topi. Grumenje je izgledalo veliko i vredno, međutim, sada je zlato izdvojeno, ostajalo je veoma malo. Sa rečnim zlatom, međutim, stvar je stajala sasvim drugačije. Ono što su rečice, kao na primer Apač River, donosile odozgo iz planina, bilo je čisto i veoma skupoceno. Samo na to je mislio Džes Oliver, ni na šta drugo. U protivnom bi svakako on, najprevejaniji od svih u bandi, malo opreznije prilazio gradu. Stari ribar je vodio grupu do kraja Linkoln ulice, koja se protezala prema zapadu i na njenom kraju su se nalazile prilično raštrkane kućice. Tekerova banda jahala je u poretku jedan za drugim. Sada, u ovom trenutku, najbolje se pokazalo kakvu je grupu bezvrednih ljudi oko sebe okupio vođa Kas Teker. Ne razmišljajući, krajnje odsutno, pratili su odpadnici od zakona svog predvodnika. Sam Vinter zaustavi konja ispred velikog, veoma oronulog ambara, koji je bio jedna od poslednjih zgrada u ulici. Što su se više približavali tom ambaru, Oliver je ipak sve više podozrevao. Uprkos pohlepi, Oliver se brecnu na ribara.

— Hej, zar ti to nazivaš kod grada? — upitao je hrapavim glasom.

Vinter je bio, odnosno bar je delovao krajnje pribrano.

— Da, a kako bih inače rekao? U svakom slučaju ne možemo sada reći da se nalazimo u gradu.

Ridokosog bandita ponovo obuze pohlepa za zlatom.

— Ima li ga mnogo? — upitao je uzbuđeno,

— Već sam vam rekao da treba da sačekate.

— Reci mi, ima li ga mnogo? — siktao je bandit.

— U svakom slučaju nema ga baš malo — odgovori Vinter uzmičući. Pri tome je mislio na veliki grumen rečnog zlata koji je tog popodneva našao sa svojim sinom u Apač rečici. Mislio je na komad metala, koji je trebalo da izmeni njegov život i život njegovog sina. Sigurno ga je onaj lupez Fil Marlan već odavno našao i odneo.

Gotovo čitav svoj vek proveo je Vinter tragajući za žutim metalom. I baš danas, istoga dana kada je u rečici, u koju je polagao toliko nada, pronašao veliki grumen zlata, posle dugih, napornih godina slučaj se surovo poigrao sa njim. Davno, pre mnogo godina, gore u planinama, zadesila ga je slična sudbina. Džon Pergula, njegov ortak, s kojim je zajednički mukotrpno radio, na kraju ga je obmanuo i izigrao. Džonu je pripao grumen, jedan jedini koji je bio vredan, koji je doneo svih sedam hiljada dolara vlasniku. Istini za volju, kopač Džon Vergula nije ništa imao od tog zlata. Istog dana kada je postao njegov vlasnik, ili preciznije rečeno, iste noći, nepoznati napadač ga je ubio nožem i oteo mu bogatstvo. To Vintera nije poučilo. Kao da je za večita vremena nekom nevidljivom silom bio vezan za zlato. Drugi ortak, Edgar Norton, s kojim je tražio zlato u poljima Sakramenta, na sličan način izgubio je život. Ni to nije bila dovoljna pouka. Vinterov brat je našao zlato u planinama Montane, dovoljno zlata da se lepo prožive dva života, a ne jedan. Pa, ipak, ni njegov brat nije prošao bolje. Ole Her-

manson ga je izigrao. Kopači zlata nisu imali mnogo sreće u svom poslu. Bogatstva su se na kraju dočepali drugi bez muke, na prevaru. Ili su se, obuzeti pohlepom, sami međusobno ubijali. Tako je bilo od vajkada. Uveče, dok bi sedeli uz logorske vatre, prepričavali bi sudbine nesrećnih kopača. Vinter je istrajao u tom poslu, dočekao starost i jedino što je do tog trenutka imao, a što je sada visilo o koncu, bio je goli život. Grumen zlata, koji je danas našao, smatrao je već izgubljenim. Takav je bio život u ovoj zemlji. Život, za koji se sada grčevito borio, to jest pre svega za život svog sina Stiva. Kada su bili udaljeni dve stotine jardi od ambara, Oliver uhvati kopača zlata za ruku.

— Hej, stari, ako slučajno sanjaš o tome kako da me namagarčiš, seti se onoga što sam ti rekao.

Vinter samo otrese ruku i nastavi put. Stigli su do ambara. Sam Vinter i njegov sin kliznuše iz sedla. Ostali su sledili njihov primer. Oliver je odredio jednog od svojih ljudi da čuva konje, a onda je prišao ribaru.

— Ne gubi mnogo vremena, stari.

Vinter značajno pogleda sina pravo u oči, a onda se okrete i pođe. Džes Oliver ga je pratio u stopu. Kada su stigli do istočnog ugla starog, polusrušenog, ambara, Oliver ponovo uhvati starog za ruku.

— Čekaj, stari, moram samo da bacim pogled iza ugla da vidim da li je vazduh čist.

Vazduh je bio čist.

Pogrbljeni, išli su napred do mesta gde se visoka drvena ograda naslanjala na zid ambara. Oliver pogleda ispitivački oko sebe. Susedna kuća nije imala prozor na tu stranu. Ni

vrata štale se nisu nalazila u tom pravcu. Sada je trebalo preskočiti ogradu i ući u ambar. Vinter upozori riđokosog bandita.

— Ne možemo svi preko — došapnuo je.

— Već smo se dogovorili da idemo nas dvojica — uzvratil Oliver.

„Ako sada kažem da Stiv treba da pođe sa nama, on će nešto posumnjati“, sinulo je starom kroz glavu. Došao je na spasonosnu ideju.

— Potrebna su nam jedna kola.

Oliver razrogači oči.

— Jedna kola? Jesi li poludeo, čoveče? Ima nas ovde toliko da možemo da odvučemo celo brdo zlata.

Ovo je bio najteži trenutak za Sama Vintera.

— Ne, Oliver — procedio je kroz zube. — Imam ovde tovar, koji ni jedan konj ne može da povuče.

Razbojnik je ne samo razrogačio oči, nego je i zimuo od čuda. Adamova jabučica mu je išla gore-dole. Drhtavim rukama trljao je bradu.

— Dakle, potrebna su vam kola?

— Da.

— I kako ćemo do njih doći?

Vinter pokaza palcem preko ramena. Tamo je bila šupa za kola.

— Vidim i sam — uzvratil bandit — ali je pitanje ima li kola.

— Znam sigurno da ima — reče Vinter. — Kola pripadaju bolesnom Miltonu Dženiferu. Starac je već mesecima bolestan i više ne napušta kuću. Konja je prodao još pre godinu dana.

— Zbog toga je sigurno i koral prazan — promrsi bandit. — U redu, moji ljudi će pokušati da izvuku kola iz šupe.

Vinter je klimnuo glavom i sačekao da Oliver da svojim ljudima

potrebna uputstva. Kada se vratio, odbrusio mu je:

— Napred, stari, možemo da počnemo.

Kopač zlata se pope na ogradu i preskoči je. Oliver je odmah krenuo za njim. Nekoliko sekundi kasnije, preko ograde se nagnula još jedna senka. Oliver se naglo okrete. U ruci je već držao uperen kolt. Pred njim je stajao Stiv.

— Šta ti tražiš ovde? — brecnu se bandit na dečaka.

— Hoću da budem uz svog oca.

— Trebalo je da budeš sa ostalima i pomogneš im da izvuku kola. Zar nisi čuo moje naređenje?

— Vi meni nemate šta da naređujete, mister Oliver.

Na to bandit podiže revolver i lupi teškom drškom dečaka po glavi, pre nego što je Sam Vinter uspeo da ga spreči.

Dečak se samo sruči na zemlju, ne pustivši ni glasa. Gotovo u istom trenutku, bandita pogodi gruba Vinterova pesnica.

— Prokleti, bedni banditu!

Udarac pesnice pogodio je Olivera u desno uho, odbacio ga natrag do uz samu ogradu, gde se sručio na kolena.

Ipak, bio je dovoljno pribran da uperi revolver u razgnevljenog oca.

— Stoj, gde si, stari, inače ću ti prosvirati kuršum kroz glavu!

Bandit se uspravio, otesao glavom kao mokač pas, sve vreme držeći revolver u ruci. Osetio je da ga noge baš ne drže sigurno, pa se naslonio na ogradu. Ovo je trebalo da mu posluži kao ozbiljna opomena, da je bio sposoban za logično razmišljanje. Međutim, bio je gotovo bolestan od pohlepe.

— Gde se nalazi zlato?

Vinter je teško disao i ispod oka posmatrao sina.

— Neću se pomaći s ovog mesta, sve dok ne utvrdim šta je s mojim sinom.

— Onda ćeš umreti tu gde sad stojiš, stari.

— To me ni malo ne zabrinjava. Bar ću umreti svestan da se ti nisi dočepao mog zlata.

Bandit se odmah ohladio. Želja za zlatom gotovo mu je pomutila svest.

— U redu, pogledaj šta je s tim malim gadom, ali ne zaboravi da nemam mnogo vremena.

— Džes, šta se to događa? — čuo se preko ograde glas bandita, koji je bio određen da čuva konje.

Oliver okrete glavu.

— Sve je u redu, ne brini i vrati se na svoje mesto.

Vinter je iskoristio taj trenutak, ustremio se na bandita, izbio mu revolver iz ruke, i obema rukama dokopao ga za vrat. Već je izgledalo da je sve uspelo, ali se Oliver u poslednjem trenutku bacio na zemlju, okrenuo u padu i dokopao svog oružja.

— U redu, ubi me, ali nikada nećeš doći do mog zlata.

Zlata! Ponovo je ova reč spasla starom Vinteru život potisnula je, da bi ustupila mesto pohlepi. Stegnući, odvojio se od ograde, još uvek držeći revolver u ruci.

— A, sada ćeš me konačno odvesti, stari.

Pošto se Vinter posle ove pretnje nije pomakao s mesta, bandit je uperio kolt na nepomično telo dečaka.

— Najverovatnije je još uvek živ, stari. Ali, ako mu ja sada budem poslao komad usijanog olova u grudi, sasvim sigurno više neće ustati.

Hitac! To je upravo bilo ono što je nesrećni ribar želeo. Hteo je da izazove razbojnika da ispali hitac, naravno ne u njegovog sina.

— Kreni napred, stari, inače ću povući obarač, kunem ti se!

Sam Vinter se lagano okrenuo i krišom pogledao na oronuli zadnji zid male kuće, koja je izbijala na ulicu. U toj kući je stanovao stari Foster, čovek koji je pre mnogo godina bio poznat na celom divljem Zapadu, šerif u Regina Sitiju, strah i trepet za sve bandite. Sada mu je, međutim, bilo gotovo osamdeset godina i nada da će nekadašnji čuvar zakona čuti šta se događa u njegovom dvorištu, bila je veoma mala.

Vinter je krenuo napred. Pre nego što je pošao za njim, Oliver došapnu preko ograde.

— Hej, Ted, deran leži ovde. Prebaci ga preko.

Vinter zastade kao ukopan, a ridozorni bandit ga gurnu revolverom u leđa.

— Mi idemo dalje, stari.

Međutim kopač zlata je i dalje stajao, očekujući s napregnutom pažnjom šta će se dogoditi. Čuo je stražara kako preskače ogradu i ulazi u dvorište. Kada je hteo da okrene glavu, Oliver mu je prislonio cev kolta uz obraz.

— Ja sam rekao, mi idemo dalje.

Sam Vinter krenu brzo dva koraka napred, pa se onda okrete. Uspelo je još da vidi kako krupni bandit podiže njegovog sina do ivice ograde i onda ga pušta. Pad Stivo-vog tela na drugu stranu prigušeni tresak, zaboleo ga je do srca.

Oliveru se žurilo. Munuo ga je revolverom u leđa.

— Napred!

Sam Vinter je išao napred, tetu-

rajući. Kuda? Sve je sada bilo besmisleno. U to se iznenada na kući otvoriše vrata. Dva čoveka u dvorištu su zastala, posmatrajući starca, koji se upravo pojavio na vratima. Bio je visok, ne naročito snažan, gustih brkova i kao sneg bele kose. Tamni kaput mu je bio ras-kopčan i na levoj strani imao tamnu mrlju, za koju se prikovao pogled odpadnika Džesa Olivera. Taj čovek bio je Volt Foster, nekadašnji šerif iz Regina Sitija. Svetlih, bistrih očiju, posmatrao je nepozvane ljude u svom dvorištu. Vinter je osetio da pritisak revolverske cevi u leđa, postaje jači.

— Mister Foster — rekao je spremno — izvinite molim vas, što vam se nisam javio. Ja... ja... hteo sam da uzmem svoje stvari iz vašeg ambara. Vi već znate da sam ih zakopao kod vas. Znate, uostalom i šta ima u sanducima. Ovaj džentlmen ovde, ja, u stvari mu dugujem, to je kockarski dug...

Samo za delić sekunde su oči starog šerifa zasvetlucale, a onda je pogladio brkove.

— Ne mari ništa, mister Vinter, inače smo se dogovorili da svoje stvari možete uzeti u svako doba. Ja vama za to nisam potreban.

Rekavši to, okrenuo se i vratio u kuću. Sam Vinter je osetio kako mu srce divlje tuče, da iskoči. Stari ga je, dakle, razumeo i neće ga ostaviti na cedilu.

Džes Oliver je nadlanicom brisao znoj sa čela.

— Prokletstvo, ko je to bio?

— Starac od osamdeset godina — uzvрати Vinter prezrivo.

— To sam i ja video, ali sam primetio još nešto. Naime, na levoj strani njegovog kaputa se nalazi

tamna mrlja, mesto gde tkanina nije izbledela. Kada šerif skine zvezdu, tako to nekako, otprilike izgleda, razumeš li stari?

Vinter se već sasvim pribrao.

— Tačno. Dobro ste to приметili. On je nekada davno bio pomoćnik šerifa u Taksonu. Međutim, morao je da napusti posao zbog očiju.

— Zbog očiju? — ispitivao je bandit podozrivo. A on te je odmah prepoznao.

— Da, po glasu, pošto sam ga oslovio.

— Hajde napred, kreni već jednom. Nemam volje da se ovde još sukobljavam sa nekim isluženim šerifom.

—O—

Tromi, nesigurni pokreti, kojim se Foster okrenuo i ušao u kuću, nestali su kao rukom odneseni, kada su sa za njim zalupila vrata. Hitro je prošao kroz hodnik i ušao u sobu, koja je gledala na ulicu. Za malim stolom, kraj prozora sedeo je Flojd Abston i piljio u šahovsku tablu pred sobom.

— Pa, Valt, jesi li razmislio o sledećem potezu?

Stari šerif skide vinčesterku sa zida, proveri je i gurnu u ruke zbu-njenom, poluslepom starcu.

— Tako, Flojd, sad ćeš mi pokazati da si još u stanju da držiš pušku.

Abston se uspravi, stenjući. Nije shvatio ni reč. Dok je šerif prekopa-vao po sanduku, tražeći svoj revolver, zatim ga proverio i napunio, ukratko je objasnio svom prijatelju šta se desilo.

— Ali, ja ne vidim, gotovo ni prst pred okom — branio se Abston. —

Naravno, učiniću sve što mi budeš kazao, Valt, ali se bojim da ti baš neću biti od pomoći.

— Možeš mi pomoći i te kako. Ja sam već u svom životu naslonio mrtvog čoveka uz zid, a onda mu vezao revolver za ruku. Čak i on mi je pomogao u borbi protiv trojice razbojnika.

Nekadašnji vlasnik bara klimnu glavom.

— Ti to moraš bolje znati, Valt.
— Iznenada je nabrao svoje čekinjaste sede, obrve i upitao: — Kako reče da je izgledao momak, koga je Vinter doveo ovde do ambara?

Šerif opisa svom prijatelju bandita Džesi Olivera.

— Čoveče — uzviknu Abston. — To je jedan od Tekerovih ljudi. Pre nego što sam došao kod tebe, svratio sam kod Vebstera, on mi ga je opisao.

Dva starca su već skoro došli do vrata koja su vodila prema dvorištu, kad Abston zastade.

— Valt, ridi sigurno da nije sam. Mora da je svoje momke ostavio iza ograde.

Šerif se već uhvatio za kvačku i hteo napolje, kada ga prijatelj čvrsto uhvati za ruku.

— Čekaj, Valt, moram ti još nešto reći. Ne smeš da misliš da se ja bojim. Meni je devedeset godina i dva puta sam proživio svoj vek. Jedva da još nešto vidim i životarim u zagušljivoj, sparnoj, tavanskoj sobici. Da me ti, s vremena na vreme, ne pozoveš na ručak, onaj prokleti Riger bi me odavno pustio da umrem od gladi. Doista mi nije stalo do života, ali ti, ti si još mlad...

Foster se samo osmehnu, a Abston nastavi:

— Budi miran. U poređenju sam-

nom, ti si mlad. Deset godina si mlađi od mene. Ne vidim razlog da moram po dvorištu da pipam tražeći tvoje prorošetano telo. Konačno, više ne bih imao partnera za šah, niti prijatelja.

Nekada čuveni šerif iz Regina Sijtija bio je uporan.

— Ali, čoveče, moram da pomognem Vinteru. Ne mogu ga valjda ostaviti na cedilu. Kada lupeži primete da ih je nasamario, ubiće ga.

— I treba da mu pomogneš — složio se stari Abston i dokazao da stari ljudi zaista mogu da budu veoma mudri. — Sam će sigurno dobro prekopati ambar, zna on vrlo dobro da ti treba vremena da dovedeš pomoć, pa će, u to sam siguran, iskopati pristojnu rupu.

— Pomoć? — upita bivši šerif podrugljivo. — Gde ti to misliš da u ovom prokletom gradu, punom kukavica, nađem pomoć. Mogao bih u stvari, jedino da pozovem doktora Gardena, ali ni on nije mnogo mlađi od mene.

— Ti ćeš otići po pomoć i naći je. I to dole, u hotelu. Tamo stanuje čovek o kome sam ti već govorio. Ne znam, doduše, kako se zove, ali ako vlasnika hotela upitaš za crnosog stranca, sigurno će te odvesti njemu. Moraš da pohitaš, preko u ambaru vreme nemilosrdno odmiče.

—O—

Foster nije imao sreće. Stranac više nije bio u hotelu. Njegov konj, je istini za volju, bio u konjušnici, ali gde je on, niko nije znao. Šerif bezglavo odjuri do bara. Kas Teker je stajao nemarno naslonjen na šank i naglo se okrenuo kada je čuo da

su krila pomičnih vrata zaškripala. Vođa bande se zagleda u tamnu mrlju na levoj strani kaputa starca, koji je upravo ušao u lokal. Teker je, takođe, primetio da starac nosi revolver, veliki teški kolt, kalibra četrdeset pet, koga sasvim izvesno niko živi ne bi vukao sobom, ukoliko ne bi dobro umeo da rukuje njime.

U Apač Riveru sigurno nije bilo čoveka koji je imao nečistiju savest od Kasa Tekera. Ruka mu kliznu prema opasaču — odmah je pucao. Valt Foster se zanese unazad, proleće kroz vrata i svom žestinom tresnu na daske trema.

Teker potrča kao bez glave. U jednom skoku se našao u sedlu i poterao konja niz ulicu. Igrom slučaja, skrenuo je baš u ulicu Linkoln. Sasvim slučajno, galopirajući pored dvorišta pretposlednje kuće u dugačkoj ulici, iza ograde ugledao je dvojicu ljudi, koje je dobro poznavao. Bili su to članovi njegove bande. Razbojnik je naglo zaustavio konja, tako da se propeo na zadnje noge.

— Hej, otkud vi ovde?

Dvojica bandita mu objasniše šta se sve dogodilo. Vođa procedi psovku kroz zube. Dakle, tako je to bilo, Džes Oliver, taj podlac, sam je hteo da se dokopa zlata.

— Gubite se odavde i pokupite i ostale momke — naredio je oštro. Sačekajte moja dalja naređenja!

Lupeži su poslušno krenuli. U suštini im je bilo drago da se izmaknu odatle. Kas Teker je nekoliko trenutaka stajao neodlučno u dvorištu, kraj velikih kola sa arnjevima, razmišljajući šta da preduzme...

Čovek iz Misurija je video starog čoveka kako proleće kroz pomična vrata bara i s treskom pada na trem. Isto tako je video kako Teker bezglavo beži. Prišao je tremu i nagnuo se nad starcem. Nekadašnji čuvar zakona ga je ispitivački posmatrao.

— Jeste li vi stranac koji je strom Abstonu pomogao ovde u baru? — izgovorio je stenjući od bola.

— Da.

Iako ga je rana užasno bolela, smogao je snage da strancu objasni šta se sve dogodilo. Vajat se odmah uspravi, otrča do doktora Gardena, a onda nastavi u ulicu Linkoln.

Od kako je vođa bande ušao u dvorište, jedva da je proteklo nekoliko minuta. Onda je čuo neki čudan šum da kapiji. Pred njim se stvorio visoki stranac.

— Vajat Erp! — otelo se Tekeru.

Čovek iz Misurija mu priđe oštrim koracima, zveckajući mamuzama. Zaustavio se na dve jarde od vođe bande.

— Da, ja sam Vajat Erp, a ti si ubica, Kasius Teker, za kim je u tri države raspisana poternica.

Rošavi razbojnik nagoni pođe rukom ka opasaču, ali je zastao u pola pokreta, jer je već bio uperen u njegove grudi veliki bantlajn — specijal.

— Nisi baš vešt, Teker. — A onda dodade oštro: — Ruke u vis!

Vajat izvuče vođu bande revolver iz opasača i baci ga daleko preko dvorišta. Posle toga vrati i svoje oružje u futrolu i izađe na ulicu.

— Dolazi ovamo, Teker!

Vođa bande pođe za njim, a onda

se iznenada saže i izvuče iz sare čizme veliki nož. Maršal je računao sa podmuklim napadom, naglo se okrenuo i uhvatio bandita za ruku. Teker je uspeo da se izviije i zamahne slobodnom pesnicom. Sledeći Vajatov potez, pre nego što je počela žestoka tuča dvojice gotovo ravnopravnih protivnika, bio je da izbije nogom Tekeru nož iz ruke.

Kasius Teker je bio dobar borac i imao snagu medveda, ali je bio suviše jaran, tako da nije mogao da se kontroliše. Njegovi su udarci, za razliku od protivnikovih, ređe pogađali cilj. Ipak, uspeo je da snažnim zamahom pogodi maršala u glavu. Vajat je poluokretom donekle umanjio žestinu pogotka, ali ga nije izbegao. Zaneo se unazad i svom žestinom udario u kola. Za trenutak bio je ošamućen: nije mogao ni ruke da pokrene. U poslednjem deliću sekunde uspeo je da se izmakne u stranu i izbegne Tekerov nalet. Ponesen snagom sopstvenog zamaha, voda bande udari u kola. Međutim, ni to ga nije onesposobilo za borbu. Otresao je glavom i ponovo se ustremio na protivnika. Vajat podskoči pola koraka u desno, a onda levicom, svom snagom pogodi razbojnika u vrh brade.

Ubica Teker je imao osećaj da ga je pogodio teški, kovački čekić. Poleteo je unazad, svom žestinom tresnuo u veliki točak i kliznuo na tle.

Vajat je stajao pred njim i čekao.

— Ustaj, Teker!

Eandit je pokušavao da se uspravi i stane na noge, ali nije uspeo. Ponovo se skljkao na tle, ovog puta zarivši lice u zemlju.

Čovek iz Misurija se saže, uhva-

ti ga za kaput i odvuče na ulicu, gde se okupilo više ljudi.

— On je pretukao Kasa Tekera!
— uzviknu jedan.

Vajat pusti onesvešćenog bandita kraj grupe.

— Vežite ga, ljudi! Odmah se vraćam.

Zatim se izgubio u Fosterovoj kući. Poluslepi Abston stajao je s puškom u hodniku.

— Valt, jesi li to ti? Ne, to nije tvoj korak!

— Moje ime je Erp...

— A, to ste vi! Poznao sam vas po glasu. Uđite.

Starac je poveo maršala prema vratima, koja su vodila u dvorište, a onda je naglo zastao.

— Rekli ste: Erp?

— Da, zovem se Vajat Erp, a sad me molim vas, pustite u dvorište, mister. Čini mi se da ne smemo gubiti ni čas!

Rupa, koju je Sam Vinter iskopao, bila je gotovo dve jarde široka i preko dve stope duboka. Iako je stari radio, a Oliver samo stajao kraj nje, čelo mu je bilo orošeno krupnim graškama znoja.

— Hej, čoveče, pa ja ništa ne vidim, odavno je već trebalo da nađemo na sanduk.

— Tle je tvrdo kao čelik — rekao je Vinter i nastavio uporno da kopa. Oliver mu priđe i gotovo se unese u lice.

— Ti hoćeš da me obmaneš, hoćeš da dobiješ na vremenu. U stvari čekaš šerifa!

Nesrećni kopač zlata ispusti ašov i zagleda se banditu pravo u oči. Prošlo je već toliko vremena, da je

izgubio svaku nadu. Više nije računao da mu Foster može pomoći. Lice mu je najednom postalo blede i upalo.

— Da, tako je! — rekao je krajnje očajnim glasom.

— Kopaj dalje — procedi razbojnik.

— Mogao bih da kopam sve do središta zemlje, Olivero, verovatno ni onda ne bih našao ni uncu zlata.

Bandit se trže kao bičem ošinut. Drhtao je celim telom.

— Stari — rekao je hrapavim glasom — govori odmah da to nije istina, inače ću te ovde, na licu mesta, izbušiti kao staro sito.

— To bi u svakom slučaju učinio, Olivero — odgovori Vinter mirno, gledajući u iskopanu rupu.

— Da! — gotovo kriknu bandit. — Sada možeš da saznaš. To bi vas u svakom slučaju snašlo. Tebe i onog prokletog derana, koji je ubio Bata Preslija.

Iza Oliverovih leđa zaškripaše vrata na ambaru. Razbojnik se okrete. Uspeo je samo da vidi kako jedna senka leti prema njemu. Bio je oboren na zemlju i poluošamućen žestokim udarcem pesnice.

— Mister! — uzviknu stari Vinter. — Najzad ste stigli! Brzo! Stiv, moj dečak je u njihovim rukama!

Vajat izvuče banditu revolver iz opasača i dodade ga Vinteru.

— Ni za trenutak ga ne ispuštajte iz vida!

— Budite uvereni da neću! Ako se samo pokrene, u sledećem trenutku biće mrtav.

Vajat Erp izlete napolje u potrča

prema kući. Već na uglu čuo je glasove razbojnika. Čuvar konja mu je stajao na putu. Maršal istrže oba revolvera iz opasača.

Jedan skok napred, jedan silovit udarac drškom revolvera i bandit je bio izbačen iz igre. Ostali su s nevericom piljili u čoveka, koga su i te kako dobro znali. Desno, naslonjen na zid, sedeo je dečak i držao se za glavu.

— Slušajte me, momci, ja sam Vajat Erp. Vašeg vođu Tekera sam sredio, a i onog crvenokosog lupeža. Više nema milosti. Ruke u vis! Sasvim gore, iznad glava. A sad napolje na ulicu!

—O—

Tekerova banda bila je likvidirana. Hrabri stari šerif Foster je vrlo brzo preboleo ranu. I mali Stiv Vinter je daleko brže i bolje preboleo udarac revolverom, nego što je njegov otac pretpostavljao. Već sutradan su, zajedno sa maršalom, napustili grad i odjahali do ribarske kolibe. Mali Stiv je prvi skočio sa konja i pojurio ka šesiru, sagnuo se, a onda radosno uskliknuo!

Zlato iz rečice Apač ležalo je još uvek tamo gde ga je sakrio stari Samjuel Vinter.

Jedino je Fil Marlan od cele bande uspeo da umakne. U kolibi nije bilo ničeg što je mogao ili želeo da ponese. Na izbledeli šesir nije ni pogled bacio... I njega je sa zakašnjenjem od četiri meseca, dole u Tombstonu, stigla zaslužena kazna,

ŠIFROVANI TELEGRAM

Brza i nezakonita pravda omče zanjihane na drvetu pored puta, ili hitra odmazda mecima iz revolvera, bili su najbolje kočnice razbojništva u oblasti oko gradova Renoa i Virdžinije 1870. godine. Moralo se računati i sa uspostavljenim zakonskim postupkom, ali još bolja uzda zločinu bila je većito prisutna opasnost da bi nestrpljivo građanstvo moglo prvo da položi ruke na optuženog.

U to vreme sećanje na prvu pljačku voza u Americi samo četiri godine ranije, 1856. godine, u državi Indijani, bilo je sveže; još jasnije je ostala u pamćenju strašna sudbina tih istih bandita dve godine kasnije kada su izvršili sličan napad — razjarena rulja je uhvatila svu šestoricu i obesila.

Ako su postojale psihološke barijere, njih bi obično odagnala moć

na kombinacija iskušenja i povoljne prilike. Čak i čovek kao što je bio Džon T. Čapman podlegao je tim silama i tako je došlo do prvog napada na železnicu u burnoj istoriji Zapada.

Čapman je bio uvaženi građanin Renoa. Rukovodio je religioznim životom u ovoj surovoj kockarskoj naseobini. Visok i vitak, tridesetih godina imao je andeoski izraz i osmeh kojim je pridobijao decu, čijim je duhovnim razvojem upravljao. Obraćao im se uvek sa izrazom posvećenosti, ali je možda njegov glas zastajao ponekad nad zapovesti „Ne kradi“.

Nekoliko milja odatle u brdima, fantastični Komstok Loud blizu grada Virdžinije svakodnevno je bljuvao ogromna bogatstva u zlatnoj i srebrnoj rudi, stvarajući multimiliionske dolarske vrednosti koje su, do

danas, ostale glavni faktori u podizanju Zapada.

Kao i mnogi drugi, koji su samo posmatrali ovu bogatu žetvu, Čapman je pohlepno žudeo da ima udela u bogatstvu koje je dolazilo u Reno iz Virdžinije. Zavidljivo je gledao hiljade dolara u zlatnom kovanom novcu, koji su slati u Reno poštanskim vagonom iz San Franciska radi isplate radnika oko Komstoka i u drugim udaljenim rudarskim oblastima.

Kako je vreme odmicalo, Čapman se sve više zainteresovao za ove operacije; iskušenje je dobijalo bitku protiv njegovih moralnih obzira i straha od posledica. Ideja je počela da se oblikuje u njegovoj glavi, ali bili su mu potrebni saradnici da je sprovede u život. Brzo je našao šestoricu, čije su potajne misli odgovarale njegovim, ali kojima je nedostajalo vođstvo, za šta je on bio spreman.

U prvo vreme nisu mogli da se slože oko osnovnog plana. Nedelja ma su trajale žučne svađe među saučesnicima. Jednima se više dopadalo da na nekom pustom mestu napadnu voz iz zasede i pobegnu sa sanducima krcatim zlatom kompanije Verls-Fargo, koji su se prevozili poštanskim vagonom. Drugi su tvrdili da je jednostavnije da opljačkaju sef u kancelariji firme u Renou, gde je novac često ostavljen da sačeka poštanska kola ili lokalne vozove koji su kretali za rudarske oblasti.

Čapmanova odluka da opljačka brzi voz najzad je preteгла. Posle brižljivog razmatranja i planiranja određeno je vreme i mesto: 5. novembar 1870. kod kamenoloma, je-

danaest milja zapadno od bučnog Renoa.

Saučesnici su prihvatili Čapmana za vođu — položaj na kome bi on bez sumnje insistirao da je u grupi postojao neki suparnik. Lukavo je izabrao najlakši zadatak, koji će ga dovoljno udaljiti iz oblasti u vreme pljačke pa će tako izbeći opasnost i obezbediti alibi.

Kako je istraga docnije otkrila, Čapman je vozom otputovao u San Francisko po jednom važnom poslu, koji je odgovarao njegovim planovima i ličnoj bezbednosti. Trebalo je da odabere voz za napad — prvi koji prolazi kroz Reno sa velikom pošiljkom novca za isplatu rudara. Ranije je dogovoreno da pošalje šifrovani telegram grupi sa poslednjim uputstvima. Sve ostalo zavisilo je od njih.

Jutro pre pljačke, R. A. Džons, rumeni stolar malog rasta, član bande, primio je telegram iz San Franciska. Preleteo je pogledom sadržaj uz skriven osmeh. Poruka je glasila: „Pošalji mi 60 i zaduži Enrikov račun”. Te reči nekom drugom ne bi ništa značile, ali Džonsu je šifra saopštavala da je željena pošiljka već krenula na istok vozom br. 1 „Atlantik ekspres”, i da će razbojnici morati da se bore sa šestoricom u poštanskom vagonu.

Džons je preneo poruku ostalima i poslednje pripreme su ubrzo bile u toku. Uzjahali su konje, uzeli municiju i odvojenim putevima stigli na mesto sastanka: stari tunel na pola puta između Renoa i Verdija. Proveli su taj dan i veče na razradi završnih planova. Znali su da voz neće stići u Verdi pre noći. Očigledno su proveli kasne sate nemirno, sudeći po praznim bocama viskija i

razbacanim kartama, docnije nađenim u tunelu.

Dva sata pre nailaska voza odjahali su po mesečini do napuštenog kamenoloma. Dogovoreno je da Džons ostane u kamenolomu da se brine o konjima, dok će ostali otići u Verdi, prošvrljati oko stanice, ući u voz i putovati do mesta određenog za napad. Ali, čekanje se otešlo više nego što su očekivali. Voz je kasnio zbog sudara dva teretnjaka.

Najzad, čekanje se završilo kada je voz, sa svojom šarenom lokomotivom jasno crvene boje i crnim širokim dimnjakom, brekćući ušao u stanicu Verdi sa dva sata zakašnjenja i stao da primi nekoliko pošiljki. Stojeći sam na peronu, kondukter D. G. Maršal posmatrao je kako je i poslednji sanduk ubačen u voz. Onda je mahnulo fenjerom dajući znak za polazak. Kad su točkovi počeli da se okreću, on skoči na papučicu. Pogledavši ka lokomotivi iznenađen ugleda tri prilike koje su se popele na prednju platformu teretnog vagona, odmah iza poštanskog. Njegova prva misao bila je da su to skitnice, pa je požurio kroz vagon nameravajući da im naredi da iskoče pre nego što voz ubrza.

Za to vreme ona trojica su prošla kroz teretni vagon do prednje platforme prvog putničkog. Kad je izašao, Maršal se našao pred revolverskim cevima koje su držali maskirani ljudi. „Vrati se nazad”, naredi jedan.

Kondukter se vrati u vagon i odlučući da reskira i povuče kočnicu da bi mašinovođa stao, ali brzo utvrdi da su banditi već presekli konopac. Ipak, na njegovo čuđenje, voz je iznenada usporio i odmah zatim stao. Vrativši se na platformu on ug-

leda dva razbojnika kako se provlače između poštanskog i teretnog vagona. Tog trenutka nije znao da su se druga dvojica nečujno uspuzala preko tendera krcatog cepanicama i skočila u kabinu lokomotive, gde su primorali mašinovođu H. S. Smola da ukoči. „Otkaćićemo tebe i poštanski vagon”, rekoše. „Ako pokušaš nešto, dobićeš metak”.

Skoro odmah zatim, Smol začu jaku lupu i shvati da neko već pokušava da otkaći vagone. Svaki otpor bio bi ludost pred revolverom prislonjenim o glavu. Zato su se njegove misli okrenule opasnosti koja je pretila putničkim vagonima ako se ne pritisnu kočnice, pošto je voz stajao na padini. Onda oseti jak trzaj i shvati da je završeno otkaćivanje.

„A sada kreći! Reći ćemo ti gde da staneš”, naredi jedan. Sedeći pokraj ložača Smol shvati jasnije nego ikad opasnost cele situacije. Govoreći smireno, on naglasi da je voz na nagibu i da mora da da signal da se podignu ručne kočnice, jer će otkaćeni putnički vagoni krenuti prema njima, i udariti u poštanski vagon.

„Mi ćemo to srediti”, odbrusi viši razbojnik, ali Smol nije dozvolio da ga ometu u vršenju dužnosti. Prkosno je piskom sirene dao signal „koči”. Naoružana dvojka je besno opsovala, opominjući ga na poslušnost. „A sad kreći” narediše i Smol dotera lokomotivu i poštanski vagon do kamenoloma nedaleko odatle. Tu mu je naređeno da zaustavi i u svetlu lokomotive on spazi, sasvim blizu koloseka, jednog čoveka i pola tuceta osedlanih konja.

Po naredbi, mašinovođa i ložač su izašli praćeni razbojnicima sa upe-

renim revolverima. Takođe im je naređeno da stanu u stranu i čute. Jedan revolveraš ih je držao na nišanu, dok su ostali počeli da dovlače teške grede i da ih bacaju na kolo-sek da bi zaustavili putničke vagon-e, ako bi se otkočili i krenuli niz padinu.

Tada Smol i njegov ložač ugledaše trojicu, koji su pritrčali vratima poštanskog vagona. „Otvorajte i izlazite“, viknu jedan. „Uradite kako vam naređujemo“.

Trenutak kasnije, vrata su skliznula i pojavio se F. S. Maršal, pratilac, sa rukama podignutim uvis. Čovek koji je čuvao mašinovođu i ložača naredi im da se popnu u poštanski vagon. Uvedeni su u mali kuppe zajedno sa Maršalom i upozoreni da ne viču. Vrata se zalupiše i sva trojica čuše kako teška reza pada.

Onda se začuše snažni udarci čekićem i zatvoreni ljudi shvatiše da razbojnici razbijaju kase. Proteklo je punih petnaest minuta pre nego što su se otvorila vrata kupea.

Pogledavši napolje, zatvorenici videše trojicu ljudi koji su čučali na zemlji zahvatajući i deleći zlatan novac izručen iz sanduka. Oni su trpali novac u vreće i nosili prema konjima u kamenolomu. Uputivši poslednju pretnju, čuvar otrča za drugima. Posle nekoliko minuta začu se konjski galop — bila je završena prva pljačka voza na Divljem zapadu.

Dok je osoblje voza žurilo ka otkačenim vagonima, pratilac poštanskog vagona je pregledao tovarne listove i utvrdio da je nestalo 41.600 dolara u zlatu. Posada voza, koja je morala da smiruje uplašene putnike, već je odjurila u Verdi da dâ znak za uzbunu i ubrzo zatim ce-

lom oblašću vrveli su šerifovi pomoćnici i železničari koji su tražili tragove.

Oko podne sledećeg dana F. T. Berk, stari detektiv kompanije Vels—Fargo, stiže vanrednim vozom u Verdi vodeći sa sobom odeljenje odabranih ljudi. Pošto su pljačkaši bili dobro maskirani vozno osoblje nije moglo da ih tačno opiše, ali su dali sve pojedinosti o njihovom statusu i glasu. Berk je zaključio da je sistematičnost sa kojom su razbojnici operisali jasno pokazivala da su podjednako brižljivo planirali bekstvo.

Berk je navikao da traži rešenja slučajeva u kockarskim dvoranama i barovima gde je alkohol oslobađao jezike i gde je zaboravljano na svaku opreznost. Prijateljevao je sa barmenima i krupijerima, koji su brzo prepoznavali iznenadnog rasipnika i pamtili kada bi se kockar, koji je do tada mnogo gubio, neobjašnjivo vratio se zlatom. Tako je čovek iz firme Vels-Fargo odredio svoje najbolje ljude da obidu prenatrpene kockarnice u Renou i da drže i oči i uši otvorene. Ubrzo zatim pokazalo se da je taktika bila dobra.

Berkovi posmatrači su doneli vest o jednoj dobro poznatoj ličnosti, po imenu Džons, koji je nemišice razbaci-vao novac na pijanci koja je počela dan posle napada. Ubrzo su doznali imena ostale petorice, koji su bacali zlato sa podjednakom revnošću.

Raspitujući se dalje, Berkovi ljudi su saznali da su sva petorica Džonsovi prijatelji, pa je Berk odredio agente da prate Džonsa, ispituju njegovu prošlost i saznaju gde je i kako živeo. Za nekoliko dana

agenti su saznali da Džons živi sa jednim ozloglašanim kockarem u nekoj brvnari blizu susednog grada. Odlučivši se da pređe u direktan napad, Berk je uzjahao konja i sam odjahao do brvnare. Našao je Džonsa i odmah prešao na stvar. „Istinu hoću“, zahtevao je. „Šta znaš o pljački voza?“

Džons je odmahnuo glavom i iznenađeno odgovorio: „Ništa“.

Berk je uporno nastavljao, ali izgledalo je da Džons ima spreman odgovor na svako pitanje. Svoje nedavno rasipanje objasnio je pričom o velikim dobitcima na kocki, navodeći vreme i mesto. Međutim, malo po malo, Berk ga je uhvatio u brojnim, očitim kontradikcijama. Uvidevši svoju prednost, islednik je izvršio još veći pritisak. Konačno, sateran u tesnac i zaplašen, Džons je počeo da se uvija. Ovlašio je usne i naglo se digao sa ivice ležaja. „U redu“, tupo je bubnuo, „učestvovao sam, ali ne sam“. Korak po korak, otkrio je celu zaveru, pričajući kako je grupa najpre pomišljala da opljačka sef kompanije Vels—Fargo u Renou, pa se zatim okrenula pljački voza. Čapman je vodio bandu, dajući svakom pojedincu vrlo detaljan zadatak. Džons je zatim otkrio ime na ostalih koja je Berk već znao.

Tada je Berk upravio pažnju na hvatanje ostalih. Želeo je da sve brzo sredi, pre nego što se raščuje za Džonsovo hapšenje i priznanje. Dok su pomoćnici šerifa postavljali klopke za traženu šestoricu, Berk je u sredsredio svoje napore da uhvati Čapmana.

Hapšenje Devisa, Skvaira, Gilkrista i Kokerila brzo su usledila. Čapman je uhvaćen u Renou, posle dva dana, dok je silazio sa voza. Njegovo

hvatanje zapanjilo je grad. Kao što se moglo očekivati, on je prezrivo odmerio svoje hvatače — tvrdeći da čovek koji u slobodno vreme predaje bibliju ne može da se spusti do pljačke voza. Tvrđio je da je nevin čak i kad su mu ispričali za Džonsovo priznanje, ali su predstavnici vlasti bili sigurni da nisu pogrešili.

Gilkrist je drugi popustio pod pritiskom unakrsnog ispitivanja i potvrdio sve što je Džons priznao. Čapman i ostali uporno su poricali krivicu, ali su ipak sva sedmorica formalno optužena za pljačku voza i izvršene su pripreme da se ubrza suđenje. U međuvremenu, na osnovu podataka dobijenih iz dva priznanja, Berk i njegovi ljudi sakupili su 30.000 dolara na raznim skrivenim mestima u brdima. Ovo je bio veći deo plena, mada su banditi potrošili skoro 4.000 dolara, nemilice rasipajući novac po barovima i kockarnicama u Renou.

Sva sedmorica su izvedena pred mirovnog sudiju u Renou, 12. novembra 1870. godine. Džons i Devis su iznenadili svoje saučesnike priznajući krivicu i osuđeni su na pet odnosno deset godina. Gilkrist se pojavio kao svedok optužbe i bio oslobođen posle svedočenja protiv ostalih, koje je porota osudila na kazne zatvora u prosečnom trajanju od po dvadeset godina.

Prošlo je manje od dva meseca od prve pljačke voza na Zapadu. Svi njeni izvršioci su uhvaćeni i veći deo plena povraćen. Pa ipak, ovo dokazivanje moći zakona nije odvratilo druge da traže bogatstvo uz pomoć revolvera.

Pojedini iz Čapmanove bande nisu shvatili lekciju posle tako brzog hvatanja i osude. Džons, pomilovan

posle četiri godine, nestao je iz vida, ali Devis, takođe oslobođen 1875. poginuo je pljačkajući poštanska kola u Nevadi. Čapman, i dalje vođa, uspeo je da pobegne iz zatvora s Parsonsom, Skvajrom i Kokerilom 28. septembra 1871, devet meseci posle suđenja, ali su svi uhvaćeni i vraćeni u zatvor vrlo brzo. Pre suđenja za bekstvo iz zatvora Parsons je ponovo pobegao. Ostali su osuđeni na još jednu godinu.

Pet godina Parsons je tumarao od jednog do drugog rudarskog naselja u Nevadi. Mnogi su ga prepoznali, ali u to doba tako smelom čoveku su se divili i obično ga puštali da ide svojim putem. Uhvaćen je i vraćen u zatvor 1876. Pomilovan je pet godina kasnije.

Pošto je izdržao robiju, Čapman, je nestao. Možda se opet smirio i predavao u nekoj crkvenoj školi u nekom dalekom mestu, ali to niko u Nevadi nije saznao.

K R A J

Obaveštavamo čitaoce, da raspolažemo primercima do sada izašlih brojeva „VIKEND ROMANA” iz serije „VAJAT ERP”:

- 1. LEDI VINČESTER**
- 2. DOŠLJAK SA MISURIJA**
- 3. U PESKU TEKSASA**
- 4. DVOBOJ KOD ĐAVOLJE KULE**
- 5. GROB U ARKANZASU**
- 6. PUT ZA ŠERIDAN**
- 7. ZLATNI BIL**
- 8. PAKAO U VICITIJU**
- 9. JAHAC SA ZVEZDASTIM MAMUZAMA**
- 14. ŠERIF IZ DODŽ SITIJA**
- 15. ERP I VARALICA**
- 16. OLUJA NAD SIMERONOM**
- 17. ČOVEK S BIČEM**
- 18. VUKOVI IZ KOLORADA**
- 19. STARI GONIČ**
- 20. INDIJSKO SEDLO**
- 21. HITAC IZ ZASEDE**
- 22. AJDAHO KID**
- 23. LEDENI VETAR MONTANE**
- 24. KRALJ STOČARA**
- 25. DŽIMIJEVA BANDA**
- 26. CRNI DŽO**
- 27. USPAVANI PAKAO**
- 28. OPASNA BRAĆA**
- 29. DRVO ZA VEŠANJE**
- 30. TEROR U BLAFU**
- 31. ZAVEJANI TRAGOVI**
- 32. MELEZ**
- 33. MOMCI SA RIVER RANČA**
- 34. ATLANTIK SITI**
- 35. STRELAC IZ KOLORADA**
- 36. TEKSAŠKA KRV**
- 37. GRAD UPLAŠENIH**
- 38. ŠERIF IZ FARLEJA**
- 39. LOVAC NA MUSTANGE**
- 40. KAMP DRVOSEČA**
- 41. NOĆ U SIJUKS SITUJU**

Navedene romane možete dobiti, ako uplatite na čekovni račun br. 657-1-255 NIP, FORUM, Novi Sad, 1 dinar po svesci i poštarinu od 0,80 dinara.

ČETVRTKOM U PRODAJI

PANORAMA

NOVO ! NOVO ! NOVO ! NOVO !

ČETVRTI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA“

U SEPTEMBRU

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

WILLIAM MARK

VAJAT ERP

BROJ: 48 CENA 1 D.

DOK HOLIDEJ

VIKEND ROMAN

KRVAVI SUDIJA

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠICA 1.

ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

SEPTEMBAR 1969.